

Brassói Lapok

Ára 5 (e)

Vasárnap
1931 * aug. sz. 30

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

197. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 lej

Nem mind arany, ami pakfon

Írta: Halász Sándor

Európában ma már csak két állam él az offenzívó külpolitika fegyverével: Franciaország és — Románia. Minden más államban a külpolitikai machinációk csak defenzívó jellegűek. Minden állam az ellen védekezik, hogy Franciaország politikai számításait kontrakarrírozza. Igaz, ez a védekezés többé-kevésbé eredménytelen, de mégis mindent megkísérlelnek, hogy annak a francia expanziós törekvésnek, amelynek taktikáját tisztán még ma sem látjuk, de végülét kézzelfoghatóan érzékeljük, legalább, ha nem egyebet, de egy szalmaszálát az útjába tegyenek. Az eredménytelen védekezés is megnyugvás, mert legalább nem fegyverletétel.

Franciaország megengedheti magának azt a luxust, hogy a piedesztál magaságából karikásosorát patogtassa és lassúját kiethesse. De Románia? Milyen jogcímen kacsintgat és éppen most Franciaországon át és Venizeloson keresztül a szovjet felé és egyidejűleg új kereskedelmi szerződéseit át Németország irányába?

A külpolitika hazárdjáték. Aki jobb színt, vagy jobb számot választ, annak oldalára perdül a rulett, de játszani csak annak szabad, akinek rendben a szénája és tele a pénztárcája. A „gyenge kezű”, akárcsak a tőzsdén, itt is elvesznek, mert a merészleg kitaratását itt is csak a bugyelláris duzzadsága adja. Európában már senki sem játszik. Mindenki megül a maga patrónusa árnyékában és úgy táncol, ahogyan éppen fűtytyentenek neki és hálásan megnyalogatja azt a simogató kezét, amely a hűségért és alázatért egy kis ételmaradékot felejez.

Ma a külpolitikai orientáció nem érdelem kérdése, de nem is számítás dolga többé. A külpolitikát orientáció a végezetlenül rabszolgaságból folyó kényeszerű helyezkedésség. Nemcsak az embereknek nincs többé szabad költözködési joguk, de az államoknak sincs már szabad helyváltoztatási engedelmeik. Aki nekik eladta magát, azt szolgálja élete fogytáig, mert ha egyszer reá a Nagy Úr megharagszik, fejeét vétezi.

Az emberek megpróbálnak adót titkolni, illetéket elcsalni, feketeszeszt főzni, ha lehet és ugyanazonosan az államok sem tehetnek egyebet, mint itt-ott bebecsapják gazdájukat, kevesebb dézsmát és tizedet adnak nekik, de egy lépéssel nem merészkedhetnek messzebbre. A külpolitikai orientáció kártyabarlangjában ma Franciaország a bankár, a pénz és hatalmas krupié, amellyel csak akkor kezdhethetnek élet-halál küzdelmet ha a hátunk mögött aranyhegyek és zseton dombok tornyosulnának.

Ez a mi vabank merészségünk a szerencsésbe vetett hagyományos bízalomnak eredménye. A balkáni háborúban a török kérdésben és a világháborúban Románia jó lapra tette fel a pénzt és egy kissé elbizakodottan most is, mikor abban hisz, hogy ismét jó lapot tart. Ez még a Bratianu-dinasztia nisszakisértése és annak a regáli politikának kisugárzó ereje, amely a körömfönt diplomáciai ügyeskedések és taktikák sikerecskékül öszeteszeli a külpolitikával.

Európa már régen lecserelezte ezeket a frakkos diplomatákat és helyettük a térdmadrágos, angolcipős, színesingű realpolitikásokat ültette nyeregbe. Anglia élen MacDonald és Snowden, Németországban Brüning és Curtius, Franciaországban a tegnapi még ismeretlen Laval, Olaszországban Mussolini, a cseh államban Masaryk és főként Benes és mindenhol, a mai emberek, mai erők. Nálunk nem történt semmi egyéb, minthogy ha már az egyik nem bírja a rázást, átadja a másikat. Bratianu, Duca, Averescu, Maniu, Jorga és végig az egész garnitúra

egy jöttányit sem felejtett az ősök politikai hagyományaiból és annál kevésbé felejtették valamit is, mert ők sincsenek. Ők maguk azok még ma is, akik tegnap a tétet rakták. Megsápadt arcukat meg sem színesítették, szemüvegüket sem cserélték, amelyen másképpen látnának és nem hiszik, hogy az ország belső státusza és állapota ad keménységet és acélosságot annak a fegyvernek, amelyből a határokon túli politika lövegeit löni kell.

Benn az országban? Benn az országban semmi sem történik. Dul a testvérharc. Akinek pénze van, az pénzt keres és nem hagyja keresni azt, akinek pénze nincs. És az állam ezt a testvérharcot nem látja, mert ha látna, nem a gazdaság marhakereskedőknek szindikalizálna az állat-exportot és nem az exportot gazdaságtaná a buza-prémiummal és nem a szeszgyárak kedvéért monopolizálna a szeszt és nem halmozna törvényt törvényre, amely a nagytőkének és a nagy összekötéseknek vitortláját duzzasztja ugyanakkor, amikor a kisember kis ladikját felborítja. Ha meg akarná látni végre az állam, hogy mi történik, nem tűné, hogy az állami onnipotencia jogcímen a gazdasági élet vergődő testére hányt állami beavatkozások végeredményében a klik-

keket és kasztokat gazdagítsák és egyben leskalpolják annak lehetőségét, hogy a mai különlegesen elmélyült gazdasági depressziókból, ha másképpen nem, legalább állami megerősödésünkkel kivergődjünk.

Nyugaton, közepén és keleten mindenhol erősödik az állami deszpotizmus, mert ma az a paroli, hogy csak a központosított terrogazdaság hozhat enyhülést. Nálunk sem történik egyéb, minthogy minden lépésünk útjába odaáll az állam és mire a markába vette életünk és megélhetésünk individualitás jogait, kifújja markából és természetesen maga felé fújja annak értékeit a bojárok kasztja és a nagyiparosok protekcionált kartelleinek rendje.

Mindenhol tüzzel-vassal, arannyal és pörrel a centralizált állami gazdálkodás felé törnek a kormányok, nálunk tüzzel és vassal, arannyal és pörrel ugyancsak megszerzik ezt a hatalmat a kormányzat bölcsői, hogy a győzelem diadalmamórában elszórják protekcionált pajtsaikkal között.

Nincs állam ma Európában, amely demokratikusabb és radikálisabb polgári szabadságokat nyújtana, mint Románia. A miniszter nem kegyelmes, hanem domonule, a választójog nem censzos, hanem általános, egyenlő és titkos, az egyenlőség és szabadság napsütésének sugarai alatt élünk és ugyanakkor olyan gazdasági rabszolgaságban, amelyben egyetlen európai állam sem. Mindent szabad, mindent lehet, csak éppen megélni nem. Tízennyolc millió ember nem bírja el

a harminc milliárdos költségvetést, holott fánk, naftánk, búzánk, tojásunk, szeszünk, aranyunk, bányatermékünk, olajunk és gyümölcsünk van. Nem bírjuk és nem fogjuk bírni, mert a protekcionizmus autót és Nizzát ad mindenkinek, aki a kivételezetség anyameleget sugárzó szárnyai alá tud furakodni, de nem ad még cipőpertlire való sem annak, aki kívül maradt és az orrával turja a földet.

Terszerültenül megy minden — befelé, de kiépített és felepitett labirintusai vannak annak a külpolitikának, amelyre semmi szükségünk sincs. Kalandos külpolitikai offenzívák helyett higgadt és megfontolt defenzívát, amely tartsa távol ettől az országtól azokat a fantasztikus gőzfejeket, amelyek porszívó géppel a Földközi-tengert akarják kiszivatgizni.

Legfeljebb alázatosan kiudvarolt gazdasági és kereskedelmi engedményekért szabad külpolitizálni, hajlongani és hénrtégtörnyedni a Nagy Úrnál, melynek csatlósává szegődtünk, mert szegődnünk kellett, de ne toljuk fel magunkat főszerepre ugyanakkor, amikor odahaza már a gyeplő szára is kiesett a kezünk-ből.

Ez az allűr nem illik az országhoz addi, amíg az asztalra vetett aranyhegyekkel szemben csak sárgarézzel befuttatott pakfon dobocskákkal tud visszavágni. Ma már más világ élünk, ma már kimment a divatból Ónagsága, aki briliáns gyűrűkkel, gyöngy-nyakékkal és talpig selyemben felszeleg a fórumon és odahaza, este — kávét vacsorázik.

Részletekben cáfolják a mangáliai kijelentések lényegét

Az ellenzéki sajtó alkalmatlannak minősíti Jorgát a miniszterelnökségre

Bukarest, augusztus 28.

A megdöbbenés, amelyet a miniszterelnöknek tulajdonított mangáliai kijelentések keltettek, tovább hullámoztatta a közvélemény vizeit. Ez annál is érthetőbb, mert a meglepő kijelentéseket lényegükben mindeddig sem cáfolták meg. A miniszterelnökség ugyan újabb komünikét adott ki Jorga miniszterelnöknek azzal az állítólagos kijelentéssel összefüggésben, amely szerint eredetileg ellene lett volna a bankok szanálásának, ez a részlet-cáfolat azonban nem elégíti ki a várakozásokat. A Curen-tul például ezzel kapcsolatban gúnyosan megjegyzi hogy a mangáliai kijelentések cáfolata nyilván ráttáknban történik.

Ujabb hivatalos közlemény ugyanis csak a következőket mondja

„A pénzügyminiszter ama akciója és azok az intézkedései, amelyeket az utóbbi válság folyamán hitelintézeteink megvédésére és megszilárdítására fogantatosított, a minisztertanács teljes és minden fenntartás nélküli helyesléssel találkoztak. A Sznajában tartott legutóbbi ülésen N. Jorga miniszterelnök gratulált Argetoiu pénzügyminiszternek a tett szolgálatokért és az egész minisztertanács köszönetét fejezte ki neki.

A rosszakarók ama kísérleteit, hogy ellentételeket fedezzenek fel a kormány kebelében, következőképpen szigorúan el kell ítélni.”

Jellemző különben, hogy a mangáliai affért még a kormánytámogató Epoca is azzal a megállapítással kíséri, miszerint a politikai feltétlenül szükséges erőneinek egyike az, hogy tudjon hallgatni. Mert hát a közmondás is azt tartja: sok szó szegénység. A lap mindenesetre rosszalja, hogy a sajtó rögtön felkapja és felfújja az elejtett szavakat, hiszen

egy kiforgatott mondat is elegendő, hogy valakit annak alapján fel lehessen akasztani.

A szélső ellenzéki Dreptatea, a nemzeti parasztpárt lapja, szintén hosszasan kommentálja a mangáliai kijelentéseket, a melyek szerinte azt bizonyítják, hogy

a miniszterelnök idegessége olyan nagymérvű, amely már bárkit is alkalmatlanná tesz az ország ügyeinek a vezetésére.

Ez a hivatás ugyanis nyugodtságot, önuralmat, higgadt ítélőképeséget, tárgyalagosságot és komoly magatartást kíván meg. Leszögezi azonban a lap, hogy hiába állítanak új elnököt a mai kormány élére, már ez sem oldaná meg a helyzetet.

Egyébként a Dreptatea tudni véli,

hogy máris megkezdődtek a tapogatózások, magánviták és félhivatalos jellegű tárgyalások a jövő kormány megalakítását illetően.

Argetoiu a Duca-féle liberális párttal szeretne valamilyen kombinációt nyelbe-ütni, amely legalább a tavaszig kormányozhasson, amikor is új választásokra kerülne a sor. A tárgyalások nehezen mennek, mert

Duca fél most a súlyos helyzettel járó felelősségtől, másrészt pedig az illetékes tényezők újból visszatérnek a nemzeti kormány gondolatához.

Végül természetesen odakonkludál a nemzeti parasztpárt félhivatalosa, hogy a kormányválság kitörése csak a politikai vakáció befejeztével válik időszerűvé.

Manoilescu, a Nemzeti Bank kormányzója külföldre utazik

Elutazása előtt a király kihallgatáson fogadja a bankkormányzót

Bukarest, augusztus 28.

Biztos forrásból nyert értesüléseink szerint Manoilescu Mihály, a Nemzeti Bank kormányzója, szeptember 10-én hosszabb külföldi körutra indul. Elutazása előtt a király kihallgatáson fogadja a bankkormányzót.

Manoilescu először Olaszországba utazik. Innen valószínűleg Párisba, majd

Berlinbe megy át. Manoilescu útjával kapcsolatban egyesek azt állítják, hogy a bankkormányzó pénzügyi kérdésekben fogja tanulmányozni a nemzetközi pénzügyi piacot és nincs kizárva, hogy több nagyszabású pénzügyi tranzakciót fog kezdeményezni a külföldi-tőke segítségével.

Manoilescu távollétében a Nemzeti Bank vezetését Buzdugan helyettes bankkormányzó veszi át.

Örökösök kerestetnek...

A D'Aquilar-örökösök prágai és bécsi jogi képviselői a kormányok támogatásával megkezdik intervenciójukat Londonban

A milliós gazdátlan örökségek egész sorát kezeli az angol és amerikai állam

Prága, augusztus hó 28.

A D'Aquilar-féle öröksései ügyével kapcsolatosan most számos gazdátlan örökségről tesznek említést. Mindegyikében milliókról van szó és csodálatos titokzatosság veszi körül az egyes eseteket. Nem egyszer mesebeli vagyonok szerepelnek a bonyodalom központjában és az állítólagos rokonok egész sora harcol a kincsért. Némelykor egyesületeket alakítanak az örökösök, hogy követeléseiket jobban tudják képviselni. Jelenleg például egy egyesület a legkomolyabb formák között Kalifornia amerikai államra formál igényt.

Az amerikai kormány kerek egymillió dollár gazdátlan örökséget kezel, miután örökségre jogosultak még nem jelentkeztek.

Angliában hasonló összegről van szó. A legbonyolultabb esetek egyike már évek óta folyik Mexikó és az Egyesült Államok között. Josef Martin gyapotültetvényes 1913-ban Memphis amerikai városból Londonba jött látogatni. Több üzletfelével tárgyalt és két rokonának társaságában egy londoni vendéglőben megvacsorázott. Éjjel felé a legjobb hangulatban távozott, bérkocsit rendelt és nyomtalanul eltűnt. Néhány nappal később a Themse partján megtalálták a kalapját, aranyóráját és levéltárcáját. Eleinte azt hitték, hogy Martin öngyilkosságot követett el, vagy bűncselekménynek esett áldozatul. A rendőrség minden munkája dacára sem volt képes biztos támpontot találni a titokzatos ügyben. A folyót átkutatták, a holttestet azonban nem találták meg. Tíz évvel később az ügy ismét napirendre került. Az eltűnt egyik nagybátyja milliós vagyont hagyott hátra és Martin nővérével egyetemben örökösévé nevezte meg. A végrendelet azonban azt a feltételt kötötte ki, hogy a vagyont csak mindketten kezelhetik, amennyiben az örökségre jogosultak egyike nem halt meg, vagy nem nyilvánítták holtá. Mielőtt a bíróság végzést hozhatott volna, újabb fordulat állott be. Az eltűnt szülővörösének egyik ügyvédje 1924-ben San Cruz mexikói városkába utazott. A faluban véletlenül egy férfivel találkozott, aki rendkívüli módon hasonlított az eltűnt gyapotültetvényeshez. Csakhamar megállapította, hogy az illető 1913 óta, tehát attól az időtől kezdve, amikor Martin eltűnt, Jose Ascartin név alatt a helységben telepedett meg és ott gazdálkodik. Az ügyvéd is beszélgetni kezdett Ascartinnal és mint régi ismerőst üdvözölte. Bár az ügyvéd elmondotta, hogy nagy örökség vár rá,

Ascartin a leghatározottabban tagadta, hogy Martinnal volna azonos.

A nővér után telefonáltak és az is a leghatározottabban felismerte testvérét a mexikói ültetvényesben. Az eset természetesen a bíróság tudomására jutott, amely az amerikai törvények értelmében nem volt hajlandó Martin holtját nyilvánítni, ha nővére és ismerősei úgy vélik, hogy életben van. Másrészt Ascartin még a mai napig is tagadja, hogy a keresett Martinnal volna azonos, minek következtében nővére még ma sem kaphatja kézhez az örökséget. A vagyont az amerikai állam kezeli.

Előfordul azonban, hogy az örökhagyó és örökös egyidejűleg tűnnek el. Jines Hillborough kanadai farmer elutazott és fiát, Jamest, óriási birtokainak igazgatójával bízta meg. Visszatérésekor a fia eltűnt és több ezer dollárt vitt magával. Az apa mindenütt kerestette, azonban mindmáig nem akadtak a fia nyomára. Később Hillborough maga is meghalt és a farm gazdátlanul maradt hátra. Az angol bíróságok évek óta kerestetnek egy Daniel Conel nevű férfit, akire 100 ezer font sterling vagyon vár. Csak annyit tudnak róla, hogy 1909-ben mint fiatal fiu

Ausztráliába vándorolt ki a megházasodott.

Majdnem egy millió dollárt kezel az amerikai állam Thomas Harbord rablójilkos örökséi részére.

Kit 1870-ben Van Diemensbe deportálták. A büntetés kitöltése után szabadon bocsátották és megházasodott. Megállapították, hogy házasságából hét gyermeke született, de ezek közül egyik sem jelentkezik. 1862-ben Robertson skót kereskedő Garibaldi seregébe lépett be, egy évvel később Párisban látták, ép esküvő-

A LEGUJABB:

A péksütemény után kenyérbélyeg-átalányt vetettek ki a temesvári pékekre

Temesvár, augusztus 28.

Kinos meglepetés érte ma délelőtt az itteni pékeket. Jonescu agrármegebizott valamennyiüket felhívta a városházára és kikérdezte őket, hogy mennyi péksüteményt készítenek havonta.

Mi készül a Székelyföldön

Bűnügyi hajsz a közbirtokosságok vezetői ellen

Csikszereda, augusztus 28.

A csikszeredai törvényszék folyosója naponta tele van falvakról beidéztet emberekkel.

A beidéztettek nagyrésze a közbirtokosságok vezetőségi tagjaiból kerülnek ki. Értesülésünk szerint az összes csikói közbirtokosságok ellen, számszerint 52 ellen, bűnvádi eljárás van folyamatban. Mi készül itt?

A tömeges eljárás arra enged következtetni, hogy nem magánosok feljelentései alapján, hanem hivatalból dolgozik a vizsgálóbíró. Ha pedig így áll a dolog, úgy minden aggodalom indokolt.

jének napján. 1904 óta keresik őt, illetőleg örökösét, hogy nagybátyjának 150 ezer font sterlinget kitevő vagyonát átadja. Amennyiben sikerül a régóta keresett örökösét megtalálni, úgy ez valóságos romantikus véletlennek követhetné. 1929-ben két fiatallembert állítottak a londoni bíróság elé, mert hamis pénzzel cigarettát akartak vásárolni. A tárgyalás folyamán a hallgatóság körében ülő egyik férfi úgy emlékezett, hogy az egyik vádlott fényképét látta valamelyik újságban. Csakhamar kintt, hogy

a fiut már három esztendője keresik és 40.000 font sterling örökség vár rá.

A lord D'Aquilar-féle milliárdos örökség ügye most annyiban válik aktuálisabbá, miután az örökségre jogot formáló családok egyesületbe tömörültek és kormányai intervencióját is megszerezték. A prágai családokat dr. Norbert Eisler ügyvéd képviseli, aki rövidesen Londonba utazik. Ugyanekkor a bécsi örökösök jogi képviselője, dr. Pressburger is odaérkezik.

Ezután kettőtől tízezer lejig terjedő kenyérbélyeg-átalányt rótt ki rájuk, visszamenőleg július 22-ig és kötelezte, hogy ezeket a pauszösszegeket még ezen a héten befizessék.

A pékek jogorvoslatért a felettes minisztériumhoz fordultak.

Villamosszék vár Al Caponéra

Chicago, augusztus 28.

Az itteni törvényszék elrendelte Al Capone letartóztatását, mert az a gyauu, hogy résztvevett Lynce játékbárlang-tulajdonos elrablásában. Tudni kell, hogy Amerikában emberrablásért életfogytiglani fegyház vagy villamosszék jár. Al Capone, a bonyodalmaktól való félelmében, meg akarja fizetni a rablóknak a váltságdíjat, csak bocsássák szabadon Lynce.

Hugenberg háromórás kihallgatása Brüningnél

Berlin, augusztus 28.

Politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy Brüning kancellár tegnap háromórás kihallgatást fogadta Hugenberget és Kaas prelátust. A kancellár tájékoztatta őket a kormány politikájáról, amely szemben a pártvezérek kifejtett véleményüket. A kihallgatáshoz messzemenő kombinációkat fűznek.

Elmenekültek a portugál felkelés vezérei

Lisszabon, augusztus 28.

A rövid huszonnégyórás tartó portugál lázadás vezérei ma már repülőgépen a külföld felé menekülnek. Riverio ezredes, Bramona hadnagy és Sebastiano tengerészhadnagy, akik a 3-ik tüzérezred felkelését előkészítették, kivétel nélkül megszöktek. A kormány ötszáz felkelőt tartóztatott le, közöttük a lisszaboni tüzoltóegység egy részét is, amely szintén résztvevett a lázadásban.

Almada város bombázásakor — mint utólag közlik — négy civil az életét vesztette, sokan megsebesültek.

Adóamnesztia Németországban

Berlin, augusztus 28.

A kormány rendeletet adott ki, amely szerint mindazok az adóalanyok, akik 1928 január elsejéig visszamenőleg korrigálják téves adóvallomásaikat, az előző évekre amnesztiában részesülnek.

Tragikus körülmények között meghalt a temesvári pénzügyigazgató

Temesvár, augusztus 28.

Tragikus körülmények között halt meg Demetrescu Antal, temesvári pénzügyigazgató, akit néhány hónappal ezelőtt helyeztek ide Nagyszebenből. Demetrescu a közeli Buziáson nyaralt a feleségével, ahol váratlanul vakbélroham lepte meg. Azonnal autóra ültették és a leggyorsabb iramban hazahozták Temesvárra. Itt az előhívott orvos ekkor konstata, hogy a gyors autózás következtében

bélszakadás állott be a betegnél, ami kilátástalanná tette az esetleges operáció sikerét.

Feleségének kifejezett kérésére mindazonáltal végrehajtották a műtétet, amely, mint előrelátható volt, nem járt eredménnyel. Demetrescu pénzügyigazgató rövid szenvedés után meghalt. Holttestét Bukarestbe szállítják s ott temetik el.

Tőzsde

1931 augusztus 28.

Zürich (nyitás): Berlin 121.50, Amsterdam 207.10, Newyork 513 és háromnegyed, London 2497 és egynegyed, Páris 2014 és egynegyed, Milánó 2687 és fél, Prága 1521, Budapest 9002.50, Belgrád 907, Bukarest 306 és egynegyed, Varsó 57.55, Bécs 72.20.

Olcsó kotta vásárlunk, szenzáció
10 darab jó kotta 15.- le,
vidékre 20.- le.
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Ne borotvapengét

kérjen hanem követelje a

ezérképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

Rendelet az italmérési engedélyek elintézési módjáról

Bukarest, augusztus 28.

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki az italmérési új rendszerének bevezetésével kapcsolatban.

A rendelet szerint a falusi italmérési engedélyezésére vonatkozó kérdéseket előszörban a pénzügyigazgatóságok osztályozzák. A szükséges akták betérjesztése esetén a pénzügyigazgatóság csak azokat a kérvényeket terjeszti fel a minisztériumba, amelyeknek kedvező elintézését javasolja. A végleges engedélyt természetesen a minisztérium adja meg.

A városi italmérési engedélyek kiadásánál a minisztérium arra utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy járjanak el engedékenyen, mert az államnak szüksége van azokra a pénzforrásokra, amiket az új italmérési engedélyek kiosztása jelent.

Közápor zúdult a szinajai luxusvonatra

Bukarest, augusztus 28.

Kellemetlen kalandban volt része csütörtökön este a Bukarest és Brassó között közlekedő ugynevezett Karpát-luxusvonat utasainak. A kizárólag Pullmann-kocsikból álló szerelvény alig hagyta el a szinajai állomást, amikor

valóságos közápor zúdult az ablakokban levő utasokra, akik a Szinaja környéki felső hegyekben gyönyörködtek.

A gyanútlan utasokat rendkívül meglepte a támadás, amely azonban csak másodpercekig tartott, mert a vonat gyors továbbhaladásával a közápor is megszűnt.

A vizsgálat kiderítette, hogy a közáport pártorlegényekből összeverődött éretlen csapat intézte a luxusvonat ellen.

Hasonló meglepetésben volt része a 107. sz. személyvonat utazóközönségének is, itt azonban a merénylők vasutasok voltak, akik a vonaton utazó vasuti ellenőr-csoportnak akartak néhány kellemetlen percet szerezni.

A mangáliai kinyilatkoztatás és a gabonapiac

Bukarest, augusztus 28.

Jorga miniszterelnök állítólagos mangáliai nyilatkozata, amit egyébként a miniszterelnökség nyomában cáfolt is, már érezteti kedvezőtlen hatását a gabonapiacra.

A miniszterelnök ugyanis többek között azt is kijelentette volna, hogy a gabonaértékesítési törvény közelebből módosítás alá kerül.

E kijelentés miatt a brailai gabonapiacra teljessé vált az üzletlenség.

Az exportőrök szinte semmit sem vásárolnak, mert nem tudják, hogy a törvény milyen irányú módosítások alá eshetik a nem akarnak kockáztatni.

A kereslet csökkenése természetesen az árak újabb lemorzsolódását eredményezte, ami módfelett fokozza a termelők elkeseredését.

Rövidesen felépül a brassói villanyközpont

Bukarest, augusztus 28.

A Monitorul Oficial legújabb száma a brassói közönséget közelről érdeklő minisztertanácsi határozatot közöl.

A határozat szerint a minisztertanács hozzájárul ahhoz a szerződéshez, amit Brassó városa a svéd Electro-Invest céggel kötött a város területének elektromos árammal való ellátására vonatkozólag.

A koncessziót, amely 25 évre szól, a svéd társaság az 1930 május 26-án tartott nyilvános árverésre benyújtott ajánlata alapján kapta meg.

Ezzel kapcsolatban a minisztertanács felhatalmazza Brassó városát arra, hogy indokolt esetben feloldja a koncessziót, ha netán valamelyik "regionális" vállalat akarna kedvezőbb szerződést kötni. Ebben az esetben a város vezetősége fogja lefolytatni a kiegészítő tárgyalásokat a koncesszió-tulajdonos svéd cég megbízottjaival.

ÓH, BORZALOM!

20 ezer kitüntetés veszélyben

Az Indreptarea szenzációs leleplezése a Mironescu-kormány rendjel-esőjéről

A Mironescu borbélyja — írja Averescu lapja — három kitüntetést is kapott, köztük a román csillagrend tisztii keresztjét is

Bukarest, augusztus 28.
Az Indreptarea, az Averescu-párt félhivatalosa, érdekes „visszaélésről” rántja le a leplet, amelyért szerinte a volt kormányt terheli a felelősség s miután nézete szerint az ügy rendkívül fontos, követeli a sürgős vizsgálatot.

Arról van szó, hogy a Mironescu-kormány hatalma utolsó időszakában szinte elárasztotta az országot a különféle kitüntetésekkel. Mindenki kapott valamilyen kitüntetést, aki a kormánynak, a pártnak, esetleg valamelyik miniszternek valami sziveséget tett.

Az Indreptarea megállapítása szerint Mironescu és kormánya 20 ezer kitüntetést osztott szét.

A szétosztásnál azonban olyan formahibák történtek, amelyek kedv-zötlenül hatnak vissza a kitüntetések értékére és méltóságára. A kormány ugyanis elfelejtette ezt a rengeteg kitüntetést szabályszerűen közzétetni a Monitorul Oficialban is. A hivatalos lapnak éppen elég anyaga volt a tömegesen megszavazott törvények és kiadott miniszteri rendeletekben, nem is fért volna el benne a huszezer kitüntetésről szóló hivatalos bejelentés.

A dolog ilyenformán úgy áll, hogy a kitüntetések érvénytelenek, mert érvényességük a Monitorul Oficialban való közzétételhez van kötve. Van azonban ennél még nagyobb baj is, nevezetesen

Mironescu házi borbélyja három kitüntetést is kapott, köztük a román csillagrend tisztii keresztjét is, amihez nem volna joga.

Hát ez így valóban nem maradhat, ugyebár? Averescunak is megvan ez a kitüntetés, már pedig a két férfi érdeme csak nem lehet egyenértékű?

Félmilliárdnál nagyobb házbért fizet évente az állam

A házbérek már régen föl lehetett volna építeni a középületeket

Bukarest, augusztus 28.
Slavescu Victor, a liberális párt legelismertebb közgazdásza és az Ipari Hitelintézet vezérigazgatója érdekes kimutatást készített arról, hogy mennyit fizet az állam évente házbérfeijében. Slavescu arra a megállapodásra jutott, hogy csak a miniszteriumok évente 401 millió 993 ezer 645 lej házbért fizetnek, mert nincsenek saját helyiségeik.

Ehhez az összeghez még hozzá kell számítani a különböző megyei, községi és a vidékeken levő állami hivatalok által fizetett horribilis házbéreket és rá fogunk jönni arra, hogy

a tényleges házbérek összege megha-

ladja évente a fél milliárd lejt.

Slavescu megállapítja, hogy ez a rendszer a közigazgatás legteljesebb szervezetlenségét tükrözi vissza.

Az évek óta házbérként fizetett hatalmas összegekből az állam összes épületeit felépíthette volna.

Ezáltal jelentős munkát adott volna a belöldi építőkez iparnak, amellet pedig fél milliárddal, — ha nem többel, — tehermentesíteni lehetett volna az államháztartás kiadási teteleit.

A kimutatás mindenesetre újabb bizonyítéka annak, hogy nálunk mindenre jut pénz, csak konstruktív munkára nem.

Kenyeret követelnek a jegyzők

Bukarest, augusztus 28.

Vasárnapra hívták össze Nagyzabonban az erdélyi és bánági községi jegyzők kongresszusát, amely hatalmas szakmai demonstrációnak ígérkezik. A kongresszusra egybegyűlt jegyzők kenyeret fognak követelni. A közigazgatási törvény reformja ugyanis a legválságosabb helyzetbe sodorta a jegyzőket. Mint ismeretes, az elmúlt kormány a községi jegyzők járandóságait a községek költségvetésébe utalta.

A decentralizációs művelet azonban nem sikerült, mert a községek teherbíróképessége a mélypontra süllyedt és nem képesek eltartani a jegyzőt is.

Ennek tulajdonítható aztán, hogy a jegyzők hónapok óta nem kapnak fizetést és az utóbbi időben a községek már az apró előlegek folyósítását is előzi meg.

megtagadták.

Hozzávetőleges kimutatás szerint a falukon uralkodó nyomasztó gazdasági helyzet miatt a csatolt területeken élő

1600 községi jegyző közül alig kapja meg kétszáz a fizetését. A többiek éheznek és várnak.

A nagyszabeni jegyzőkongresszus foglalkozni fog a közigazgatási törvény módosításával és követelni fogja, hogy a községi autonómiát, — ugyancsak decentralizációs alapon —, de szélesebb keretek között biztosítsák és pontosan határozzák meg, hogy az adminisztrációban mennyire terjednek az állam és a vármegye jogai. A jelenlegi rendszer ugyanis egyoldalú autonómia és igen sok megszorítást jelent a községeknek.

A jegyzőkongresszust nagy érdeklődés előzi meg.

Igy orvosol a C. F. R.

Takarékossági jelszó, amely csak a magyar vasutasokkal szemben érvényesül — A jogtalanul kidobált kisebbségi elemek helyét románokkal töltik be

Brassó, augusztus hó 28.

A CFR vezérigazgatósága július elsejével folytatta le a döntő útközetet a magyar vasutasok ellen. Közel 2000 magyar embert bocsátottak el a vasut szolgálatából minden nyugdíj és végkielégítés nélkül. A 2000 utcára tett becsületlen hivatalnok és munkás között rengeteg volt olyan, aki 20—29 éven keresztül teljesített kifogástalan szolgálatot a vasutnál. A tömeges elbocsátást azzal indokolták, hogy az állásukból és jogaikból egyaránt kismémmizettek a legutolsó nyelvvizsgán nem feleltek meg a követelményeknek.

Természetes, hogy az érdeklét vasutasok nem nyugodtak bele a törvénytelen elbocsátásba. A perek lavínja indult s néhány esetben a bíróság más gazdaságot is szolgáltatott az üldözött vasutasoknak. Erre aztán a vasuti vezérigazgatóság is felébredt. A vasut hivatalos lapja rendeletet közzét, amelynek értelmében a jogtalanul elbocsátott vasutasok szeptember elsejével újra jelentkezhetnek szolgálatfételre.

A közlekedésügyi miniszter pedig csak a napokban jelentette ki, hogy nem volt tudomása arról, miszerint olyan magyar vasutasokat is elbocsátottak, akik megelőlege már sikerrel letették a nyelvi vizsgát. Vizsgálatot és orvoslást ígért.

Egyszóval: beismert a vasuti vezérigazgatóság és beismert a közlekedésügyi miniszter. Csakugyan törvénytelenkedések történtek a magyar vasutasok elbocsátásánál. De aztán ennyi az egész! A törvénytelenkedések reparálása az elmarad. Nincs például semmiféle tudomásunk arról, hogy valami intézkedést foganatosítottak volna a szolgálatra újra jelentkező magyar vasutasok elhelyezésére.

Ellenben történnek olyan intézkedések, amelyek újabb bizonyítékát adják annak, hogy a hajsza kifejezetten a magyar vasutasok ellen folyik, tovább is, lankadatlan erővel.

Brassóban, mint mindenütt, a takarékosági programra való hivatkozással

elbocsátották a vasutól azokat, akik csak 3 évi szolgálati idővel rendelkeztek.

Most utasítás jött, amelynek értelmében visszahívták ezeket az elbocsátott tisztviselőket. Azoknak a magyar vasutasoknak a helyébe hívták vissza őket, akiket a hivatalos nyelv nemtudása miatt dobáltak ki. A visszahívottak július elsejével el is foglalták az állásokat. Valamennyien románok. Pedig a takarékosági jelszónak magyarok is estek áldozatul, olyan magyarok, akik már az új generációból kerültek ki s tökéletesen bírják a román nyelvet. Őket nem hívták vissza. A kidobált magyarok helyébe csak románokat alkalmaznak. Ilyen a beigért orvoslás a gyakorlatban.

Tervezet készül az állami bányüzemek intenzívebb kihasználásáról

Bukarest, augusztus 28.

Benfentes helyről nyert értesülésünk szerint a kereskedelmi minisztérium tervezeten dolgozik, amellyel a kommercializált állami bányákat kívánja új és jobb kereskedelmi alapokra fektetni.

A rendszerváltozásra azok miatt a hatalmas deficitiek miatt van szükség, amiket a kérdéses és autonóm jelleggel ruházott bányák az utóbbi években kimutattak.

Az új rendszer főelve a többtermelés lesz. Hírek szerint

a vajdahunyadi kohók és a brádi aranybányák fokozottabb termelésére már megtették a szükséges intézkedéseket.

Szaporítják a munkások számát s egyben gazdaságosabb gépeket állítanak be. A vasbányák munkásszámát is emelni fogják, mert a minisztériumnak a legújabb időben újabb kétszáz millió lej értékű nyersvasat sikerült elhelyezni a külföldi piacon.

Telefon. 518.	„Modern Mozdó” BRASSÓ.
MA. PÉNTEKEN PREMIER! 2 SENZACIÓS ELŐJÁTÉK!	
1) Schmeling — Stribling box-mecso az új Journalban.	
2) Strauss: „Duna-walzer” 250 tagu ének és zenekarral.	
Német éneklő, beszélő filmpereit sláger	
Schubert: „Három a kislány”	
Főszerepben: Gretl The mer (a Zwei Herzen primadonnája), Siegfried Arno (a kiváló komikus), Karl Jockel (kamara-énekes) és Lucie Englisch.	
Western beszélő gép.	
Magyar fellatok.	
Szombaton d. u. 3-5-ig 10-15 lejes helyárrakkal	Matiné „RIO GRANDE” hangosfilm.
Vasárnap d. e. 11-1-ig 10-15 lejes helyárrakkal	Matiné Az osztoros asszony Bebe Daniels-el.

A NAGYBÁNYAI STARK-FIU KALANDOR-TÖRTÉNETE

A SUSZTERINASBÓL LETT
KÖNYVÜGYNÖK BETÖRŐ-
RÓKIRÁLYÁ AVAN-
ZSÁLT BUKAREST-
BEN

HÓNAPOKON
KERESZTÜL FOSZ-
TOGATTAK A NYARA-
LÓK GAZDÁTLANUL
HAGYOTT LAKÁSAIT

ÖT MILLIÓT HARÁCSOLTAK
ÖSSZE A HUOKRA KE-
RÜLT VAKÁCIÓ-
SZARKAK

Bukarest, augusztus 28.

Stark Marcinak csak az okozta tragédiáját, hogy végeszakadt a fürdő-szezonnak. Mikor az első tavaszi napsugár felragyogott, boldogan leste a napot, amely meghozza az emberek fürdőkedvét.

A terv már télen megvolt: rablóbandába verődnek és az elhagyott lakásokat fosztogatni.

Stark Marcinak, aki nagybányai suszterinasból könyvügynökké lett, majd betörővé avanzsált, terve sikerült. Rablóbandát alapított, erkélyeket mászott meg, milliók ékszereket lopott össze, míg végül is — az utószezon elején — a bukaresti fogházban megfeneztek.

A bukaresti betörővilág fiatal doyenje változatosabb életet élt a legizgalmasabb kalandorfilmek hőseinél.

Csalás, sikkasztás, szerelem... börtön... fordulópontok és állomások Stark életében, amelynek változatos epizódja az utóbbi évek egyik legnagyobb szabású betörési bűnügye.

A filmregény pedig Nagybanán kezdődött...

MARCIBÓL — MARTON LESZ

Nagybanán, ebben a szép, romantikus városkában, lakik egy szegény jóra való zsidó család. Ennek a családnak van egy fiúgyermek: a Marcika. A Stark Marcika. A kis Marci-fiu kedvesarcu, jóvágású fiúcska, élénk nagy szemekkel, egy kicsit nyugtalan természetű, de egyébként elég jól tanul az állami elemi iskolában, ahová az öreg Stark egy őszi napra elvitte beiratni.

Egyik év telt a másik után, egyik vizsga követte a másikat. Közben a Stark-fiu nőtt, terebélyesedett, valóságos emberke lett már.

Az öreg Stark pedig odahaza busan lehorgaszott a fejét. Ebből a Marci-fiuból lehetne valami, jóeszű gyermek, de honnan vegyem a tandíjt, a könyveket, meg mindazt, ami egy ilyen gyermek tanításához kell!

Számolt, számolt az öreg Stark, végül ezt gondolta: — odaadom iparosnak. Iparosnak lenni ma nem is olyan rossz, meg lehet élni belőle tisztességesen...

És odaadta a kis Marcikát suszterinasnak.

Teltek az évek, Marci, aki az álmodozások óta valóban Márton lett már, felszabadult, segéd lett. A mesterségében előrendű munkaerő, meg is fizették, de a csiriz-bírodalom nem elégítette ki vágyait. „Valaki” akart lenni és lett.

SUSZTERLEGÉNYBŐL —
KÖNYVÜGYNÖK

Egy szép napon Stark Márton bucsút vett Nagybanától és berándult Kolozsvárra. Egy könyvterjesztő vállalat hir-

dette éppen, hogy könyvterjesztő ügynököket keres. Stark Márton jelentkezett. Amikor iskolai képzettsége iránt érdeklődtek, bemondta, hogy érettségizett. Kérték a bizonyítványt. Véletlenül nincsen nála, de majd utólag bemutatja. Jömeg-jelenésü fiu volt a Stark, felvették tehát. Kapott egy kollekciót és Stark elindult az irodalom vizeire evezni...

Néhány hét telt el és kitudt, hogy a Stark nagyszerűen bevált. Egyre-másra küldte be a könyvrendeléseket a vállalatnak, amely annyira el volt ragadtatva Stark működésével, hogy inkasszóval is megbizta. Ekkor Stark inkasszálni kezdett. Ebben a rezortban is szorgalmas volt. Annára szorgalmas, hogy már nem csak a vállalat részére szedte be a pénzeket, hanem a maga részére is.

De ez csak később tűnt ki, amikor a vállalat néhány olyan félnek is küldött fizetési felszólítást, akik már rég ki-

Megszökhik és újra feltűnik a Stark

Egy kicsit leéghetett a kártyasztalnál, mert kezdtek pénzgondjai lenni. Apró kölcsönökhöz folyamodott, de nem sokáig, mert egy szép napon eltűnt a Picadillyből. A kártyapartnernek hiába vártak rá, nem jött. Közben híre terjedt, hogy nemcsak a Picadillyt hagyta ott, hanem a feleségét és a gyermekét is...

Négy hónap múlva került elő. Megint

egyenlítették tartozásukat.

Starkot kitétték az állásából.

Ez három évvel ezelőtt történt, abban az időben, amikor Bukarest még egy káprázott az ilyen Stark-féle ambiciózus fiatalemberek felé, mint az igérei földje.

Stark is gondolt merészet és valami újabb könyvkollekcióval nekivágott Bukarestnek. Ekkor már nagyon rutinizott könyvügynök volt. Ugy dobálózott a magyar irodalmi nevekkel, mint egy irodalomtanár. Sok könyvet adott el Bukarestben is. Aztán az elszámolások körül itt is valami baj támadt, mire Stark jobb foglalkozás után nézett...

Mindenekelőtt — megnősült. Egy bukaresti magyar családba nősült be, alig egy évvel később pedig családapa lett. Minthogy hozományt is kapott, végleg sutba dobta a könyvadásit és naphosszat a Picadilly kártyaszobájában csatázott a zöldasztalnál.

elegáns volt és megint volt pénze. Hogy hol szerezte, azt senki sem tudta. Ha érdeklődtek nála, hogy megy az üzlet, hogy mennek a dolgai, csak mosolygott.

Nagy vonásokban tehát ezek voltak az előzményei annak az izgalmas betörőfilmnek, amelyet — mint említettük — az vetített a rendőrség elé, hogy végeszakadt a fürdőszezonnak.

Furcsa véletlenmesteri fogás

Egy bukaresti uriaszony az egyik bukaresti ékszerésznél bevásárolt. Amint vizsgálgatta a drága holmikat, meglepődve ismerte fel a saját gyöngysorát, amit lakásából loptak el ismeretlen tettesek. A felfedezésről azonnal jelentést tett az uriaszony a rendőrségen. Kivallatták az ékszerészt, aki beismerte, hogy a gyöngyöt egy Salter nevű ékszerésztől vette. Elővették Saltert is. Faggatták. Elmondta, hogy állandóan jár be hozzá egy Stark nevű festőművész, akitől gyakrabban vett ilyen értéktárgyakat. A festőművészt egy Kiss Elvira nevű lány mutatta be neki.

A hatóság emberei Kiss Elvira Popa-Tatun levő lakására mentek. Csak a lány édesanyját találták otthon, aki, amikor meghallotta, hogy a rendőrség emberei keresik a lányát, ájultan esett össze. Az asszony sikoltására egy férfi felrántotta az ablakot és kiugrott az elég mélyen fekvő udvarra. A kapuban azonban lefoglák: Stark volt, az egykori nagybanai suszterlegény.

Igy fogták el. A rendőrségre vitték. Stark mosolyogva vette tudomásul letar-

tóztatását és csak azon csodálkozott, hogy miképpen tudtak nyomára bukkanni, mikor annyira óvakodott a hatóságoktól.

Könyvedén vallott.

— Loptam én eleget, de úgy, hogy soha sem jöttek rá, ha a „pech” nem üldöz. Tanulhatnának tőlem a „szakértársaki”...

Igy vallott. Viccelve és minden második szava „srenk” volt, ami tolvajnyelven annyit jelent: lopni.

MILLIÓS ÉRTÉKEK EGY
SZALMAZSÁKBAN.

Stark nemsokára társát is elárulta. Beszúrta azt, hogy éppen letartóztatása napján adott találkát társának Kissné lakásán. A pontos személyleírás után a rendőrség lesbeállt és nemsokára sikerült lefűltenie a revolverrel védekező cinkost: Jonel Popescut, egy megrögzött betörőt, aki a jobbhangzás kedvéért hónapok óta a Popa nevet használja.

A sikerült fogás után az események filmszerűen peregtek le. Házkutatást tartottak Starknak egy eldugott külvárosban levő lakásán. Az álfestő szobájának minden bútordarabja roskadozott az ér-

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mlg.
rén. idegzsákák stb ellen. Csakis
eredeti csomagolásban áru-
sítják. Minden dobozban az
orvos jelzésével ellá-
tott 2 kapszula (os-
tyában) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban.
SZF 17171

tékes holmiktól. A szekrények a legdrágább ruhákkal zsufolva, az ágyon értékes bundák, perzsák, goblenképek és festmények. Az ágy szalmazsákjában pedig egymásra halmozva milliók értékű tárgyak...

A Starknál talált tárgyak értéke meghaladja az ötmillió lejt.

Azonkívül rengeteg értéktárgyat „kihelyezett”, egy másik transzportot pedig Csernovicba szállítottak értékesítés végett.

Igy festett a nagybányai betörőzseni vagyoni mérlege a letartóztatás pillanatában.

STARK MARCI A ROMÁNIAI
BETÖRŐK PROFESSZORA.

A betörőbandából csak a vezért — Stark Marcit, meg egyik társát sikerült elfogni. A többieknek személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Letartóztatták még Kiss Elvirát és édesanyját, bűnrészesség miatt. A két letartóztatott kijelentette, hogy nem volt tudomásuk Stark bűntetteiről és mindig becsületes „festőnek” ismerték.

Az első leleplezés után valóságos népvándorlás indult meg az ügyészségen.

Az utóbbi idők betöréseinek összes kárpallottai megjelentek, hogy eltiúnt értékeiket követeljék Stark Marcin.

Amint így özönlöttek az emberek, megállapítást nyert, hogy Stark Marci rövid pályafutása alatt olyan gyakorlatra tett szert a betörésben, hogy professzora lehet a romániai betörőknek.

Betöréseit hihetetlen zsenialitással hajtottá végre. Amint a fürdőszezon megindult, rendre kezdte telefonon felhívni az előkelőbb családok lakásait. Ha valahol nem jelentkeztek, biztosra vette, hogy a tulajdonosok fürdőre mentek. A megállapítás után a déli órákban, tehát fényes nappal ellátogatott társával, a kiszemelt lakásba és oly ügyesen fosztották azt ki, hogy a házbeliem semmit sem vettek észre.

A nyári fürdőszezon két hónapja alatt több mint ötven lakásba törték be, ami rekordot jelent a betörések terén.

A sors furcsa ironiája, hogy az egyik károsult, aki a betörő vesztét okozta, névrokona Starknak. Mert az asszonyt szintén Starknének hívják. Az asszony elmondotta, hogy leánya lakásába törték be, aki egy emelettel feljebb lakott. A betörés elkövetése alkalmával otthon tartózkodott és a legcsekélyebb neszt sem hallotta a lakásból. Stark, a névrokon, tehát mesteri ügyességgel dolgozott.

Nem egy ízben előfordult, hogy rökelyeket mászott meg és háztetőkön kereszti a kéményen ereszkedett be a kiszemelt lakásba. A betöréseket mindig csak akkor fedezték fel, amikor hazatértek a nyaralásból.

Akárcsak egy amerikai bűnügyi filmben.

A BETÖRŐKIRÁLY BÜRTÖN-
BEN TOLTI AZ UTÓSZEZONT

A nyomozás az egész ország területén folyik.

Stark Marci pedig megbilincselve, de mosolyogva vonul fel a könnyező áldozatok között a vizsgálóbíró szobájához.

— Nincsenek gondjaim — kiáltja oda egyik károsult ismerősének —. Börtönben töltöm az utószezont. Mert amíg más nyaralt, addig én „dolgoztam”.

A börtönben van Kiss Elvira is, a csinos magyar urileány, aki tagad, de akitől úgy tudják, hogy kedvese volt a betörő Starknak. A lány értékesítette a lopott holmikat. Jó megjelenésével bizalmat keltett mindenkiben és soha sem gyanították, hogy lopott értéktárgyakat vásárolnak.

A nagybányai álfestő, suszterinasból lett könyvügynök és fővárosi betörőkirály, Stark Marci öreg édesapja bizonyára könnyes szemekkel fogja megismerni becsületesnek hitt fiát, akit annyi gonddal és szeretettel akart mestereberré nevelni.

A Stark-fiu végleg elcsuszott a bukaresti aszfalton... És most már egész életében Marci marad.

(—)

Tricoline

A SELYEM RIVALISA

A valódi „TRICOLINE” anyagból készült ingek, gallérok és pizsamák kényelmesek, elegánsak és tartósak. A felülmúlhatatlan minősége és a rendkívüli izléses minézata sem a mosásban, sem a hosszas viseletben nem változik. Kitűnőek, tetszetősek és tartósak.

A valódi anyag szélén ott látható a „TRICOLINE” embléma. A valódi Tricoline anyagból készült fehérneműn rajta van a „TRICOLINE” címke.

A MANCHESTERI „WEMCO” CÉG EREDETI KÉSZÍTMÉNYE.

Kizárólagosság Románia részére:

GOLDSTEIN & ORENSTEIN
GALAŢI BUCUREŞTI

A prágai szovjetképviselet dumping-platinát adott el egy csehszlovákiai ékszerésznek...

Bámulatos ügyességgel kidolgozott család Pozsony, Brünn és Prága között — Egy millió cseh korona értékű „dumping-platina” közvetítése egy pozsonyi kávéházban

Pozsony, augusztus 28.

Egy nemzetközi szélhámos olyan fogást csinált Csehszlovákiában, a mely most nemcsak Pozsony és Prága, de az egész külföldi rendőrséget is foglalkoztatja és amely a kriminalisztikai rendkivüliségek között époly joggal foglal helyet, mint akár valamely detektívregényben.

A „DUMPING-PLATINA”

A Pozsony—prágai gyorsvonaton Weinstein Izidor vágújhelyi ékszerész megismerkedett egyik utitársával, aki a beszélgetés közben igen érdekes dolgokat mondott el neki. Közölte vele, hogy

az orosz szovjet prágai kereskedelmi képviselete nagyobb mennyiségű „dumping-platinát” kapott hazulról, hogy azt itt elhelyezzék

és azt a platina világpiacon áránál jóval olcsóbban adnák el. A férfi elmondta mindjárt azt is, hogy a szovjetképviselet egyik vezető embere az ő régi jó ismerőse, aki megbízást adott neki, hogy az üzletet közvetítse.

Keressenek a rokonok is

A dumping-platina közvetítője és a vágújhelyi kereskedő Brünnben adtak egymásnak találkát a megismerkedés utáni harmadik napra. Ennyi időt maga az ékszerész kért, hogy minél több pénzhez tudjon jutni, mivel a közvetítő szerint körülbelül

egymillió cseh korona értékű platina eladására volt megbízása

és az ékszerésznek nem állt nagyobb közpénzösszeg a rendelkezésére. Azért kérte Brünnbe a találkát, mert ott volt egy rokona, aki szintén ékszerész és aki tudta, hogy szintén szívesen részt vesz majd a kitérőben. Közben Weinstein Pozsonyból Bécsbe utazott és

A vágújhelyi ékszerész természetesen valósággal lázba jött a nagy és busás haszonnal kecsegtető üzlet hálátára. Pozsonyban együtt szálltak ki és a Savoy-kávéházba mentek, ahol órákon át folyt a megbeszélés, hogyan lehetne az üzletet lebonyolítani.

MINDEN SZÉPEN INDUL

A kereskedőnek semmi aggálya nem volt és nem is igen lehetett. Az közismert dolog, hogy Oroszország a legnagyobb platina-termelő állam és egyáltalán nem látszott lehetetlenségnek, hogy a szovjet bizonyos kereskedelmi vagy politikai okokból a prágai képviselő útján akar platínát elhelyezni. Különösen megnyugtató volt azonban az egész ajánlatban az, hogy az illető kijelentette, miszerint

semmiféle előleg nem kell, amikor ott lesz a pénz, átadják az árut, mindenféle üzleti bonyodalom teljesen ki van zárva. Az illető azt is megmondta az ékszerésznek, hogy a platínából jogában áll mintát venni és azt szakemberrel, illetve kémikussal megvizsgáltatni.

ottani rokonától is kölcsön vett 80 ezer koronát, hogy ő maga is minél több „dumping-platinát” vásárolhasson.

BRÜNNBEN

Bécsből azután egyenesen Brünnbe utazott és az ottani rokon is azonnal hozzájárult az üzletben való részesedéshez és a vágújhelyi ékszerészt bizta meg azzal, hogy mindent intézzen el és ha hozzák az árut, ő az egészet kifizeli. Valóban aznap még el is diszponálta egyik brünni bankból vagyona jelentékeny részét, csak hogy a dumping-platinát rögtön átvehesse, amikor hozzák.

Egy brünni kávéházban mindent megbeszéltek a közvetítővel, aki aztán az ékszerésszel együtt felutazott Prágába.

Hotel Páris, Prága

A prágai Hotel Párisban hozta össze a közvetítő az ékszerészt „a szovjetképviselet vezető tisztviselőjével”, aki valami hosszú orosz néven mutatkozott be. A kitérő és nagyon szerzős megjelenéseit szovjet-ember

a szállóba mindjárt magával is hozta a teli zacskó platínát.

Az ékszerész természetesen ragaszkodott a neki felajánlott miniatúrási joghoz. Ez a következőképpen történt:

A teli zacskó platínából az ékszerész kivett egy lemezkét, aztán a zacskót leplombálták és a plombát valamennyien aláírták. Az ékszerész autóján elment egy vezérházhoz, aki vegyi uton néhány perc alatt megállapította, hogy a minta valóban szintizta platina. A kereskedő erre visszament a szállóba és megmondta, hogy az egész mennyiséget átveszi

azonban nála csak 80.000 korona készpénz van és a platina nagy részének vevője Brünnben van s az már kikészített pénzzel vár a platínára.

NAGY A BIZALOM

A szovjet-képviselő embere erre a következőket mondotta:

— Uram, önnek bejegyzett cége van, ön egy rendes és szolid kereskedő, nincs okom bizalmatlannak lennem. Ön lefizeti előlegül a 80.000 koronát, ami önnél van, magához veszi az egész platinamennyiséget és a közvetítő kíséretében elmegy Brünnbe, ott átadja az árut, ön a hátralékos összeget kifizeli a közvetítőnek, aki régi barátunk s az ügy el van intézve.

Weinstein ékszerész boldogan vette át a zacskót, amelyen ott volt a sértetlen plomba és a közvetítővel megbeszéltek, hogy a reggeli gyorsvonattal utaznak Brünnbe.

— Az indulás előtt egy órával eljövök önért a szállóba — mondta a közvetítő — csak az Istenért vigyázzon addig a platínára. Weinstein ottmaradt a szállóában és

a platínával telt zacskót a párnája alá dugta, a kezében a revolvért tartotta és egész éjjel nem hunya le a szemét,

nehogy álmában valami szállodai betörő elrabolhassa a rábizott óriási értéket. — Reggel már korán talpon volt, amikor a közvetítőnek jönni kellett volna, azonban az nem jött. Az ékszerész idegesen várt, várt. Elmult egy félóra, elmult háromnegyed óra, elmult a vonat indulási

ideje is, de a közvetítő nem jött.

A kereskedő egyre idegesebb lett. Végre rájött, hogy itt valami nem „stimmel”. Tanukat hívott be a szobájába, előadta a dolgot és a tanuk jelenlétében felnyitotta a zacskót. A kereskedő kivett néhány lemezt, melyekről minden vegyvizsgálat nélkül az első pillantásra látta, hogy ez nem platina, hanem — bádög. Az egész zacskóban nem volt egyetlen szem platina sem.

A kereskedő elsősorban a prágai rendőrségre rohant. Amint a bünygyi osztály folyosóján haladt végig, a szeme hirtelen megakadt valamin. A folyosó falán a külső belföldi körözvények vannak kifüggesztve. Az egyik körözvényen pedig megpillantott egy arcot, amelyben a „szovjetképviselet vezetőjét” ismerte fel. A kép alatt a következő felirat állott:

A készülő költségvetés nagy meglepetéseket tartogat

Elkerülhetetlen az állami tisztviselők fizetésének újabb leszállítása

Bukarest, augusztus 28

A jövő évi költségvetés előkészítésével kapcsolatosan a Lupta olyan értesülést közöl, amely távolról sem alkalmas arra, hogy az amugy is nyugtalankodó állami tisztviselőkben békés megnyugvást idézzen elő.

Már felelős helyekről is hangzottak el olyan kijelentések, amelyek szerint az állami költségvetés egysúlya csak úgy biztosítható, ha az állami tisztviselők hatalmas gárdáját megrikítják vagy másféle formában takarékoskodnak az állami tisztviselők terhére.

A Lupta most azt a hírt közli, hogy az

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt Nagyváradon, Aradon és Temesváron

Arad, augusztus 28.

Az aradi feketeszesz-panama felderítésére irányuló vizsgálatban lényeges és jellemző irányváltozás állott be. Taranu Victor szeszinspektor a már szerteszét ágazó panamaszálak felderítésénél tart. Elért sikerei arra csábították, hogy kevésbé érdeklődjék az ügy bünygyi része iránt.

Az új szenzációk most már nem a letartóztatások lesznek, hanem a visszaéléseken kapott szeszgyárak, kereskedők és közvetítők terhére kirótt milliós bírságok.

Taranu Victor legutóbb Temesváron járt s igen kielégítő eredménnyel érkezett vissza Aradra. Megállapította, hogy az ottani sörgyárnál egy 180 liter likőrrel szülő bárca alapján összesen 11 ezer 400 liter cujkát hoztak forgalomba, természetesen adózás nélkül.

Taranu nyolc milliós bírságot rótt ki a gyárra s ennek az összegnek az erejéig pégrehajtotta a biztosítási foglaltság is. Ugyanakkor az ügyészségben letartóztatási indítványt tett Müller igazgató és Adam pénzügyi ellenőr ellen.

Aradon is sikerült elcsipnie az inspektornak egy újabb hamis bárcát, amely Sternberg és Társa fegyivásárhelyi szeszgyártól jött Hönig Gyula aradi kereskedő címére. A bárca eredetileg 318 fokra volt kiállítva, a szellemes hamisítási eljárás azonban 318696 fokot hozott ki belőle. Ennek megfelelően javították ki természetesen a literszámot is. A kirótt bírság 12 millió lej.

Ugyanakkor, amikor az aradi vizsgálóbíró letartóztatta Varga Antalt, a nagyvárdi Egyesült Likörgyár igazgatóját, Taranu inspektor Nagyváradon dolgozott.

Az itt kirótt bírság 36 millió lej s erre az összegre már a biztosítási pégrehajtást is foganatosították. A milliók csak úgy röpködnék. Az inspektor ki is jelentette Aradon:

előkészítő bizottságok megállapítása szerint

az állami tisztviselők fizetések újabb leszállítása elkerülhetetlen.

A leszállítás mértéke minden valószínűség szerint 12 százalékos lesz s ezzel a kincstár mintegy kétfélmilliárdot takaríthat meg.

A Lupta szerint a takarékoskodás valóban elkerülhetetlen és helyénvaló, a közvélemény azonban nem tudja belátni azt, hogy ismétlenül és mindig az állami tisztviselők szenvedjék a takarékoskodási program összes hátrányait.

Csak úgy röpködnék a sokmillióos büntetések a szeszfronton

56 millió birságot róttak ki pár nap alatt

Jorga ideges

Érdekes részlet Pamfil Seicaru legutóbbi vezércikléből

Az időknek abban a nyugtalanságában, amelyben most élünk, az idegek fölötti uralkodni tudás az a képesség, amely az igazi vezetőket jellemzi. Forradalmárok, demokraták, reakciók, — mindezek most már csak egyszerű címkék, amelyek nem határoznak meg többé társadalmi erőket. Manapság vannak embereink, akik uralkodnak magukon (s ezért tudnak uralkodni másokon is) és vannak embereink, akik már nem tudnak uralkodni magukon, ezért megalázás a sorsuk...

Szemeink előtt történelmi találkozásai játszódtak le két szögesen ellentétes temperamentumnak: Trotskij és Sztalin. Előbbi csupa idegpazarlás, nyughatatlanság, frázis és gesztuselhamarkodás, forradalom és romanticizmus a cselekvésben, ékes-szólás, amely elragad, páthos, amely megindít, felkavarása az érzelmeknek, gondolat-tolongság. Vegyüléke a koturnusos színésznek és a profétikus hisztériásnak. Trotskij szeniális megnyilvánulásokban gazdag szellemi fölénye azonban térdre kényszerült a masszio, hideg hallgatag közepszerűséggel: Sztalinnal, az acélideg-zetű emberrel szemben. Mialatt Trotskij szónoklatokban, gesztusokban, álomban pazarolta magát, — Sztalin higgadtan látta a pillanatot, mikor a kifáradt idegek pihenést keresnek, hogy félredobja azt, aki önmaga tette harcképtelenné magát.

És az acélideg-zetű ember számítása nem csalt: Trotskij, a vörös forradalom előharcosa lekerült a színpadról, mint egy jelentéktelen szereplő.

Mi történjék egy hajóval, amelyet a viharvert tenger hullámai hánynak, netnek, ha parancsnoki hidján egy primadonna ideg-zetű tengerész állna? A modern állam is recseg-ropog a vihar által felkavart történelem hullámverése alatt. Lépéseink szilárd támaszpontot keresnek s csak vulkánikus rengésekre találunk. Minden vezető államférfi parancsokat dobál, amelyek egymásután ellentmondásokba kerülnek s igyekezik kiragadni az állam szervezését a két korszak közötti szoros örvényből.

Nem lep meg bennünket Jorga tulzott és folytonosan megnyilvánuló dühe, aki azt képzelte, hogy elegendő tisztességes jóakaratot, fanatikus hazaszeretettel és óriási munkaerőt mozgósítani ahhoz, hogy ayő-zedelmeskedjék az idők mostohaságán. Hat hónap múltán a pásár tovább tart, az elégedetlenség láza növekszik, viszont nem mutatkozik egyetlen felélenkítő haj-nalsugár sem. Természetes, hogy egyetlen kritikai érzékkel bíró ember sem maradhat közömbös ezzel az időmulással szemben, úgy, hogy semmi sem változék Jorga tulontul büszke ahhoz, hogy heletörőd-jék egy meghiusult kísérletbe. Innen munka-örülete, emberfölötti erőmegfeszítése, és állandó idegessége.

A sajtó, ez a bosszantó tükör rögtön visszaadja a hibákat, megállapítja a meg nem szűnő baj érintetlenségét, néleményeket fejez ki, kifogásokat emel, és számon tartja a tévedéseket. A nélemények kifejezés-módja változó, a hangsúly nem ugyanaz, de a megállapítások lényege azonos.

Jorga megharagszik és megvan az a gyengesége, hogy szabadon kifejezésre jut-tatja haragját. Anélkül, hogy keresné a szavakat, úgy használja őket, ahogy haragjának éppen keze ügyébe esik. Jorga mindig is érzékeny volt és nem tudta elviselni a legfélénekbb ellenveit sem. Temperamentumának ezek a gyengeségei azonban ma katasztrófális méreteket öltöttek.

Különösen a sajtó nagyon előzékeny volt Jorgával. Kritikái a szavak gondos megválogatásával és tiszteletteljes magatartás-beli illemmel történtek, de ez mégsem elé-gítette ki a miniszterelnököt, aki valahogyan csallhatatlannak tartja magát, aki-nek minden elhatározását pápai bulla gya-nánt kell venni és Róma híbeizhez hason-lóan magasztalni. Ez az el nem fogadott csallhatatlanság természetesen ideges reakciót váltott ki Jorgánál. Ez az ide-gesség a sajtó elleni heves kirohanásban érte el tetőpontját. És nem érte be a szó-val: még egy cikket is írt, amelyben a cenzura ostarával fenyeget bennünket.

Sajnáljuk, hogy egy olyan felsőbbren-dű ember, mint Jorga, aki mindig eredeti volt, most plagizálja az ország bajai ál-tal sarokbasszorított összes kormányok örökös fenyegetését...

Bubópestis Barcellonában

Madrid, augusztus 28.

Barcellona „Hospitalet” nevű negyedé-ben bubópestis lépett fel. A hatósági megállapítás szerint öt megfegyedés kö-zül eddig három halálos. A beügyminisz-ter a városnegyedet szigorú katonai kor-donnal záratta körül, hogy a rendkívül könnyen terjedő borzalmas járvány to-vábbi pusztítását meggátolja.

A „FORD-karaván”

befejezte útját keresztül-kasul az egész országon át. A Firestone pneuk, amelyekkel a gépkocsi fel voltak szerelve, ez alkalommal újabb fényes bizonyítékát adták kiváló tulajdonságaiknak s különösen rendkívüli ellentállóképességüknek, amennyiben a nagyrészt elhanyagolt országutakon megszakítás nélkül tett többezerkilométeres út után is alig van rajtuk nyoma a használatnak.

Használja tehát a Firestone-minőség-márkát. Nem fizet érte többet és biztosítja magának világszerile ismert előnyeit.

Firestone

Miért olyan nagy az adóhátrálék Csikmegyében

A szigorú pénzügyminiszter csak a nagy hátrálékokat nézi, de a lényegre nem kíváncsi

Csikszereda, augusztus 28.

A pénzügyminiszter hétnapi fizetésle-vonásra ítélte az adószedőket Csikban.

A büntetést azért kapták, mert nem jártak el az adózók ellen olyan mér-tékű szigorúsággal, ahogyan a pénzügy-miniszterium elvárta volna.

Legalább így szólott a büntetés indoko-lása. A pénzügyminisztérium ugyanis nem azt nézte, hogy hogyan, milyen esz-közökkel dolgoznak az adószedők. Még csak azt sem nézte, hogy mennyi adóössz-szeget szállítottak már be. A pénzügy-miniszterium csak a hátrálékokra kíváncsi, mert az a pénz, ami befolyt, az már el is kelt, azzal nem érdemes törődni. A vá-randósággal azonban érdemes. Azzal a várandósággal, amit a hivatalos papiro-sokon kimutatnak.

Csiknak ugyanis valóban sok az adó-hátráléka. Nem a tényleges, hanem a pa-píron levő. E között a kettő között ugyanis nálunk nagy különbség van. Ez a különbség adott alkalmat az adószedők megbüntetésére és az adózók elleni újabb rohamra.

Közmert, hogy az adókövetésnél mű-ködő pénzügyi közegek, — igen sokszor titkos utasításokra, — a legielkülismert-lemből járnak el.

Nem az áldozat teherbíró képességét bírálják el, hanem odavágják valami

nagy számot.

Ez a jövedelem. Aztán kivetik utána az adót. Az áldozat felebbez, de ez ritkán szokott sikerülni. A következmény: az agyonnyomort adózó feladja a kilátástalan küzdelmet és beadja az ipar-igazolványát, vagy kereskedelmi engedélyét. Ennek normális körülmények kö-zött az volna a következménye, hogy az adófronton kivégzett embert töröljék az adózók listájából. Csikban azonban ennyi és ennyi adót kíván behajtani a pénzügyminiszterium. Nem törölnek tehát semmit. És a kirótt adó, amely most már fiktív valami, mert gazdája nincs, sze-repel tovább a kimutatásokban, mint adó-hátrálék. És hosszú éveken keresztül nyaggatják a tönkretett kereskedőt és iparost az adóhátrálékáért, sőt egyre újabbakat írnak hozzá. Hányan adták be már Csikban az iparengedélyüket!

Az adóalanyok fogynak, az adóhátra-lékok azonban egyre növekednek.

Vannak cifrább esetek is. Az egyik felcsiki községben katonának ment a fiatal iparos, iparengedélyét tehát visz-szaadta és kérte adója törlesztését. Persze, nem törölték, sőt kétévi katonáskodása alatt egyre újabbakat írtak hozzá. Ami-kor aztán visszakerült, végre akarták hajtani. Hosszu utánjárásba került, amíg be tudta igazolni, hogy tényleg katona volt. Szerencséjére előkerült az idejében

benyújtott adótörlési kérelem is. Az illeté-kes ellenőrnél volt. Elfeledkezett róla s két évig hevertette. Még jó, hogy nem használta fel olyan célra, ami papírosról lévén szó, egészen természetes lett volna. Olyan is akad elég, aki Amerikába vándorolt ki, az adóját azonban minden esz-tendőben rendesen előírják. Ő akár fel-fordulhat a messze idegenben, rithon ko-nokul szerepeltetik, mint adóhátrálékost.

Az sem ritka, hogy az elhalálozást nem veszi tudomásul a finác s az adót csak röjja-röjja, mintha szegény földi nyomorúságaitól megszabadult embert visszajönné a másvilágról, hogy kifizesse hátrálékos adóját.

Ilyen esetek idézik elő, hogy egyes helyeken többre szaporodik évenként az adóhátrálék, mint a rendes évi előírás.

A pénzügyminisztériumban pedig az adó-hátrálékot nézik, tehát büntetnek. Arra nem is gondolnak, hogy nem az adók behajtásánál van a baj, hanem

rengeteg fiktív tétel szerepel az adó-könyvekben, amit soha behajtani már nem lehet.

Senki sem jön vissza Kubából, hogy kifizesse a szabálytalanul, vagy akár szabályosan ráírt adót. A másvilágról sem siet vissza senki. A tönkrement iparosokon és kereskedőkön sem lehet már fel-hajtani azt az adót, amit először tulzot-tan s aztán indokolatlanul rájuk írtak.

Ha számoltak volna teherbíró képessé-gükkel, úgy esetleg még most is fizet-hetnék azt, ami méltányos lett volna. Így nem fizetnek, mert nem fizethetnek semmit.

Nem az adószedők a hibások és nem az adóbehajtás irama enyhült, hanem a pénzügyi hatóságok hivatalnokai nem végzik kötelességüket előírásosan. Csik-ban csakugyan sok az adóhátrálék, en-nek a javarésztét azonban földi hatalom már nem igen hajthatja be.

Amerika 200 millió dollár kölcsönt ad Angliának

Francia és angol segítség nélkül nem lehetett volna a fontot megmenteni

London, augusztus 28.

Beavatott pénzügyi körökből származó értesülés szerint amerikai bankok rövidesen kétszázmillió dollár kölcsönt folyósítanak Angliának.

Erre vonatkozólag egész éjszaka tartottak a telefonbeszélgetések London és New York között. Hir szerint Hoover a maga részéről a kölcsönnyújtáshoz hozzájárult.

Most már nyíltan beszélnek arról, hogy a franciák és az amerikaiak segítségével az angol fontot nem lehetett volna egy erős árfolyamsüllyedéstől megmenteni.

Megkezdődött a Keresztény Diákszövetségek brassói kongresszusa

Blaga esperes megnyitó beszéde az építő munkáról

Brassó, augusztus 28.

Ma délelőtti feltizenkettőkor nyitották meg ünnepélyes keretek között a Keresztény Diákszövetség Egyesületének brassói kongresszusát. A Szent Miklós-templomban zenés Tedeumot mondott tiz esperes. A hatalmas templom hajóját megtöltötték a kongresszus résztvevői és a hatóságoknak a megnyitó ünnepségre meghívott képviselői.

A kongresszusra a bukaresti, csernovici, jasi, kolozsvári, nagyvárad, kisenevi és temesvári egyetemi és akadémiái egyesületek reprezentánsai érkeztek meg, akik délután négyórakor kezdték meg tanácskozásait a Saguna-lyceum dísztermében.

Az istentisztelet keretében Siviú Blaga esperes tartott nagyszabású beszédet, a

melyben a krisztusi tanításokat állította követendő példának az ifjúság elé. „Amit ti nem akartok, hogy nektek legyen, azt ti se cselekedjétek embertársaitokkal!” — mondotta. Hangsúlyozta, hogy építő munka alapja csak a szeretet lehet.

A Brassóban kongresszust tartó diákság különben eddig már tizenegy kongresszust tartott és szoros összeköttetésben van az egész világon működő keresztény diákszövetségekkel. Az egyesületeik 1923-ban alakult és programja a mai kor vajdó szellemi áramlatainak a vizsgálata és helyes irányba való terelése azoknak, akik ezekben az áramlatokban eltévedtek.

A kongresszus a keresztény ideálok jegyében folyik le és szeptember 4-ig bezárólag tart.

Ghica külügyminiszter a genfi román delegáció elnöke

Titulescu csak mint fődelegátus szerepel a bizottságban

Bukarest, augusztus 28.

A kormány kommunikét tett közzé, a melyben közli a genfi népszövetségi tárgyalásokon Romániát képviselő delegáció tagjainak névsorát. A delegáció elnöke Ghica külügyminiszter.

Evek óta ez az első eset, hogy a népszövetségi bizottság elnöke a külügyminiszter.

Eddig ugyanis állandóan Titulescu londoni követ képviselte Romániát a különböző ülészakokon, a külügyminiszter pedig csak a legkritikább esetekben

ment ki Genfbe.

Az ujonnan kinevezett bizottságban Titulescu mint fődelegátus szerepel.

Ghica külügyminiszter a népszövetségi ülés befejezéséig Genfben fog tartózkodni. A delegáció többi tagjai: Antoniadé, Románia genfi követe, Elena Vacarescu, Alexandrina Cantacuzino, Savel Radulescu meghatalmazott miniszter, Titulescu adjutánsa. Szakértők pedig V. V. Pella, Creteanu, Bossie és Ciontu, míg a leszerelési bizottságban Stoicescu ezredes fogja Romániát képviselni.

Fantasztikus kommunista bűnügyben nyomoznak Nagyváradon

Kolozsvári terroristák megakartak ölni egy komiszárt és felakarták robbantani az egeresi villamoscentrálét — mondja a rendőrségi jelentés. Öngyilkossági és szökési kísérletek a fogházban

Nagyvárad, augusztus 28.

Az elmúlt héten az a hír terjedt itt el, hogy a rendőrség nagyszabású kommunista összeesküvésnek jött nyomára. Állítólag kolozsvári terroristák érkeztek a városba, hogy itt különböző merényleteket hajtsanak végre. A rendőrség akkor erőlyesen cáfolta az összeesküvés hírért, míg ma azután nyilatkozatot adott ki, amelyben beismeri, hogy

Kolozsvárról csakugyan több kommunista érkezett Nagyváradra azzal a céllal, hogy egy rendőrkiszárt aki kommunista ügyekben nyomozott, eltegyenek láb alól.

A rendőrség most már közli a letartóztatottak neveit is. Ezek: Buxar Joau, Szalkai Gyula, Szalkai István és Hermann Izidor. Kihallgatásuk folyamán áll-

ítólag beismerték, hogy több merényletet akartak elkövetni, így még augusztus elején felakarták robbantani az egeresi villamoscentrálét, amely Kolozsvárt ellátja árammal.

Értesülésünk szerint

a letartóztatott kommunisták közül ketten — a kihallgatásuk folyamán — öngyilkosságot kíséreltek meg.

Egyikük kiugrott a rendőrség másodemeleti szobájának ablakából és csak az utolsó pillanatban rántotta vissza Radovici komiszár. Egy másikuk pedig felvágta az ereit. Ugyancsak megkísérelték, hogy a fogdából megszökjenek és ebből a célból ki akarták bontani az épület falát, ezt is azonban idejekorán észrevették.

A vizsgálatot egy belügyi inspektor vezeti.

Sport

Ujabb magyar vízpoló győzelem Párisban

Hatalmas küzdelemben Bárány nyerte a 400 méteres gyorsuszás Európa-bajnokságát

Taris, a franciák büszkesége a második helyre szorult

Páris, augusztus 28.

Az uszó Európa-bajnokságok tegnapi versenyei ismét szenzációs magyar győzelmet eredményeztek. Dr. Bárány István, a ma már világszerte elismert magyar uszófenomén, a négyszáz méteres gyorsuszás döntőjében iríztatos küzdelmet vívott nagynevű ellenfele, a francia Taris-val szemben, aki hajszálnyi távolságban uszott a magyar bajnok nyomában.

A közönség, mely természetesen a Taris győzelméért drukolt, hatalmas izgalommal asszisztált a nemes küzdelemnek. Elsőnek Bárány István érkezett a célhoz 5 perc 04 mp. idővel.

A kitűnő Bárány ezzel megnyerte a négyszáz méteres gyorsuszás Európa-bajnokságát is és ezzel újabb dicsőséget szerzett a magyar sportnak.

Másodiknak a francia Taris érkezett be 5 perc 04.2 mp. idő alatt. Bárány karbenyújtással nyert, azonban a közönség Taris-t hitte győztesnek és hanogosan tüntetett a versenybírók ítélete ellen, a melynek igazságosságához azonban természetesen semmi kétség sem férhetett.

A többi helyezett a következő sorrendben uszta le a távolságot:

3. Costoli (olasz) 5 perc 16.8 mp., 4. Getreuer (cseh) 5 perc 21.8 mp., 5. Guilini (belga) 5 perc 23.4 mp., 6. Deiters (német) 5 perc 24 mp., 7. Baldo (olasz) 5 perc 26.2 mp.

Vízpolóban a magyarok újra jelentős, habár az eddigieknél kisebb gólarányú, győzelmet arattak:

Magyarország—Csehszlovákia 4:1 (2:0).

A németek ugyancsak győztek vízipo-

lóban a francia csapat ellen:

Németország—Franciaország 4:1.

Az eddigi eredmények alapján Magyarország hatalmas pontelőnnyel vezet az Európa-bajnokságban, melynek helyezési sorrendje a következő:

1. Magyarország 60 pont, 2. Németország 33.5 pont, 3. Franciaország 25 pont, 4. Olaszország 21 pont, 5. Csehszlovákia 8 pont.

↓ Bukarest—Brassó válogatott atlétikai verseny. Mint tegnap jeleztük, vasárnap zajlik le az országos pentathlon bajnokság Brassóban. Ezzel egyidejűleg Bukarest és Brassó válogatott atlétái is összemérik az erőiket. Az atlétikai versenyek az Olympia pályán fognak lefolyni és nagy érdeklődés előzi meg a küzdelmeket.

↓ A magyar ligabajnok Ujpest Romániában. Budapestről jelentik: Az Ujpest együttese szombaton Nagyváradon vendégszerepel, majd onnan Kolozsvárra utazik, ahol az Universitatea csapata lesz a pesti profik ellenfele.

↓ Szeptember 13-án kezdődik a nemzeti bajnokság. Bukarestből jelentik: A labdarugó központ kommunikéban közli az érdekelt egyesületekkel, hogy a „nemzeti bajnokság” a besorozott 15 egyesülettel szeptember 13-án veszi kezdetét.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető. Meg lehet szerezni az ország területére és az egész világra is. Legjobb, ha részletesebb felvilágosításért az Oficiul Proprietarie Industrialehoz fordul, a Kereskedelmi minisztériumban van, Bukarest, Calea Victoriei, Szabadalmi ügyvivőkhöz is fordulhat.

Hü olvasó, Segesvár. Nem nyertek.

H. S. Többször megírtuk már, hogy bizonyos kötvények elárúsítását a pénzügyminisztérium megengedte, de ezek is részletre nagyon drágák. Más kötvényeket engedély nélkül sóznak a hiszékeny és nyereségvágyó emberek nyakába s persze, hogy mind rosszabb és nehezebb a drága részleteket fizetni. A kormány, mint megírtuk, ép most akar radikálisan véget vetni a külföldi kötvényekkel folytatott üzleteknek. Egyebet Önnek sem mondhatunk.

Dr. V. B. Az orvosi diploma nosztrifikálásának is, mint kitűnt, nehéz útja van, mert román vizsgákhoz van kötvé. Arra tehát, hogy Erdélyben telepedhessék le, nem igen számíthat.

52101 sz. előfizető. Az orvosok véleménye szerint kevés hatóanyagot tartalmazhatnak ahhoz, hogy megfelelő gyógyhatásuk legyen.

L. L. Nagyszében. Lehetetlennek tartjuk, hogy ilyen fontos és nehéz tananyagot levelezés útján meg lehessen tanulni, hacsak nem szédülés a diplomaadás, oklevelet lehessen szerezni.

H. F. A férjhezmenetel által honossá válik. Bővebbet a primárián, vagy a legközelebbi megyeszékhely anyakönyvi hivatalában tudhatnak meg.

N. I. Vajdahunyad. Olasz vöröskereszt-sorsjegyei nem nyertek.

P. I. Hosszúfalú. A művész neve után a kép aligha értékes, de behozhatja Brassóba és megmondhatjuk, mely szakértővel becsülheteti meg. Ma egyébként kiváló festők is alig látnak pénzt a képeikért.

Komoly ember. Magyarország londoni követe báró Zichy-Rubido Iván. Erre a címre: Legation royal of Hungary London.

Sch. L. Az előbbiek kb. 16 ezer, az utóbbiak kb. 14 ezer. Bábaképző magyar tanfolyam Kolozsváron van. Rendszerint okt. 1-én kezdődik. A kérvény a Facultatea de Medicină Clinica Gynecologia-hoz intézendő. Innen tudja meg, vagy a romániai magyar kisebbségi nők központi titkárságától Cluj, Str. Baia 8., a részletesebb feltételeket is.

S. M. Tessék a Magyar Párt bukaresti irodájához (Str. Transilvaniei 6), fordulni.

Szilafőzés. Az új szesz törvény is biztosítja a kisüstök tartását, a tilalom tehát önökkel szemben nem jogosult.

SZOMBATON

ünnepélyes megnyitó előadás!

SZOMBATON

országos premier!

Egész Nagyrománia területén először. Páratlan szenzáció és sláger a

REDOUTE MOZGÓBAN

tökéletes hangversenygépen az

ASSZONY-SORS

című 100%-os német beszélőfilm, mely szédületes sikerrel pereg a világ nagy városaiban. Főszerepben:

Mady Christians, Franz Lederer és Alfred Abel.

SZAMOZOTT HELYEK!

Előjegyzés és elővételek d. e. 10 órától. Telefon: 145.

ELOADÁSOK: 5, 7 és 9 órakor.

Redoute Mozgó Brassó

A DZSUNGEL CSODADOKTORA

Egy strassburgi orvos saját jószánlatából gyógyítja a kongóparti négerke betegeket

Strassburg, augusztus 28.

Százsor beigazolódott már, hogy földi életében sokkal több esélye van a hírnév elérésére egy közönséges gyilkosnak, — mint mondjuk —, egy emberbarátnak, aki minden feltűnés elkerülésével csak úgy csendben kamatoztatja buja elméjét az emberiség javára. Ha körkérdest intéznénk a nagyvilág közönségéhez, kislúne, hogy sokkal több ismerik Kürten Péter viselt dolgai, mint Dr. Schweitzer Albert strassburgi orvos afrikai misszióját, amelyet hőstettként lehet elkönyvelni, úgy orvosi, mint általános emberi szempontból.

Dr. Schweitzer jelembeli sajátságai között a hősök egyik legfontosabb kelléke, az elszántság is fellelhető. Felcserélte nyugalmát egy bizonytalansággal telített kétértelmű jövővel. A strassburgi utcák békés nyugalmaiból a dzsungelbe csöppent, ahol éjszánként ádáz vadak üvöltése hozza dobozásba a szíveket.

Nem kényszerítette rá senki és semmi... Azaz mégis... Egyszer kezébe került egy új-szács, amely nagyon szomorú dolgokat árult el a kongóparti négerke életéből, akiknek nagyrészt megátadta a gyilkos álom-

kór és orvos hiányában ezrével hullanak el. A cikk írója kifejezést adott azon aggodalmának, hogy ha ez ilyen mértékben folytatódik, ötven éven belül egész Közép-Afrika kihalt.

Ez még jóval a világháború előtt történt... A cikket sok ezren olvashatták el, közöttük számos orvos is, de csak benne érett elhatározással a szánalom. Férfifővel újra beült az iskolapadba és törhetetlen szorgalommal megszerezte az orvosi oklevelet. 1913 júniusában Bordeauxban hajóra szállt felesége kíséretében. Egy missziós társaság ellátta tehetségéhez mérten pénzzel. Hetvenkét ládat adott fel személypodgyásként, amelyekben gyógyszerek és orvosi készülékek voltak.

A fiatal orvosnak, mielőtt afrikai utjára elszánta volna magát, már széles körben ismert volt a neve. Filozófiai munkát írt, orgona hangversenyeket adott Bécsben és Párisban s egy kitűnő Bach-életrajzzal gazdagította a zenei irodalmat.

Felült a hajóra, hogy fényt és gyógyulást vigyen a buja, áthatolhatatlan őserdőbe, amelyeknek sötét és sűrű lombkoronáin nem bírt áttörni még a civilizáció napja...

Halálraitélt falvak

Az álomkór Afrikában ütötte fel legerősebben a fejét. Egész falvakat támadott meg a veszedelmes betegség s garmadáknak szedte áldozatait. A betegség heves fejfájással kezdődik, amely rohamosan az örület felé ovezet. Az áldozat már a garázda kór kitörésekor elveszti öntudatát, egy ideig még tombol a kínoktól, aztán kezdetét veszi a gyilkos alvás, amely hosszú időn át tarthat, de soha nincs belőle felocsúdás. Az álomkórtól megátadott négerke a szabad ég alatt fekszenek... Testsúlyuk idővel gödröt mélyeszt a porhanyós talajba, amelyben öntudatlanul várnak arra a percre, amikor a betegség az életéről utolsó szikráját is megsemmisíti bennük. Egészen lesóványodnak, térdük a gyötrelmes göröskök következtében egész a nyakukig felhúzódnak. Évszakok követik egymást s a szerencsétlen páriák hol záporoként ömlő trópusi esők zuhatagának, hol a perzselő nap tikkasztó sugarainak vannak kiszolgáltatva erőtlenségük. A kezdetleges viskók elárvult bujának össze a pálmák bizonytalan árnyékában s egy pár lépésnyi távolságban ott hörög a haldokló falu...

Stackpole, az ismert angol regényíró, a „Csendes mocsarak” című regényében borzalmas színekkel ecseteli a sors e színes mostohagyermekének amugy is sanyargatott életét, akiknek az elefantvadászok brutalitása miatt is sokat kell szenvedniük.

A szokatlan és különleges betegségek hi-

ányoznak csak, hogy a kongóparti négerke a világ legszerencsétlenebb teremtményei legyenek.

Az álomkórt egy zöldes csillogó rovar, a Tse-Tse légy szurása idézi elő. Nagyságára nézve nem nagyobb, mint a közönséges házliég és mégis egész falvak lakossága tűnik el a földszínről csipése nyomán...

Erre az átokkal sújtott földre lépett dr. Schweitzer, hogy fellendítse a középafrikai közegészségügyi viszonyokat.

ORVOSI RENDELŐ A KAKAO-CSERJÉK ARNYÉKÁBAN

Amikor a fiatal orvos Afrikába érkezett, nem tudta hirtelen, hogy hol telepedjen le s hol kezdje meg munkáját. Az Ogowe folyam mentén ezidőtájt elszázi hittérítők vertek tanyát. Hozzájuk fordult tanácsért. A hittérítők, akik tisztában voltak azzal, hogy milyen vidék nélküli leginkább a jótékony orvostudományt, Lambarenebe küldték, ahol szintén tartózkodtak misszionáriusok. Lambarene mellett ugyancsak az Ogowe folyó hömpölygött hullámai. Festői környezetbe került itt dr. Schweitzer. Vanília-, kakaó-, kávé- és borsültetvények csoportosultak Lambarene határában. Az izzó nappalokat nedves éjszakák váltották fel, amelyeken az afrikai égbolt miriádnyi tündöklő csillaga kápráztatta el a szemeket. Itt épült fel dr. Schweitzer rendelője, amelybe rövidesen tömegesen özönlöttek a beteg feketék.

Akik csodatevő varázslónak nézik az orvost

A jámbor hittérítők kétkedéssel fogadták az európai orvost, aki elhatározta, hogy kórházat fog létesíteni. Nagy erőfeszítéssel sikerült is dr. Schweitzernak egy európai missziós társaságtól pénzt szereznie és azonnal hozzálátott, hogy tervét megvalósítsa. A pénzből természetesen csak egy egész kezdetleges barakra futotta, de ez is jobb volt a semminél. Apolónok hiányában fiatal feleségét tanította be, hogy segítségére lehessen. Schweitzerné szorgalmas tanítványa bizonyult s egy pár lecke után, már hajnal-tól estig ott állt férje mellett és nagy ügyességgel kötöztette a sebeket s adogatta újra keze alá a szükséges műszereket.

Minthogy a „kórházba” az orvoson és feleségén kívül bajosan fér még egy személy, a rendelőrák rendszerint a szabadban zajlanak le egy árnyékosabb helyen. A bete-

geknek cédulát akasztanak nyakukba, amelyre betegségük neve van feljegyezve. Természetesen számokat is kapnak a páciensek, hogy semmi téren se forduljon elő félreértés, vagy tévedés. A fogházástól kezdve a legveszedelmesebb operációkig mindenben részeshelhetnek a feketék, akik nemcsak eleinte, hanem még most is varázslónak tartják a fehér embert, aki holmi porokkal és különböző színű folyadékokkal üzi ki a rossz szellemeket testükből. A négerke roppant babonásak ezen a vidéken s határtalan félelemmel mennek az orvosi vizitekre. Egy néger fiúcska egy ízben étkelen sírásra fakadt, mert emberevőnek tartotta dr. Schweitzert. A fekete poronty félelme nem volt alaptalan, mert a páhouin törzshöz tartozott, amelynek egyes tagjai még mindig inycsiklandó bizsergést éreznek, valahányszor emberhúsról folyik a szó.

A négerke ma már meglepő figyelemmel ápolják betegeiket. Ha az orvos pihenést tanácsol a páciensnek, a családtagok az őserdő egyik csendes zugába viszik hevenyészett hordszéken a nyöszörgő feketét, ahol galyakból és fűből összerótt ágyra fektetik, míg kiheveri a betegséget.

Ma már nem pusztulnak el a négerke száza a Kongó partján. Tízennyolc éve áll résen állandóan a strassburgi orvos, hogy megküzdjön az öldöklő betegségekkel, melyek az őserdők titokzatos mélyéből oszonnak elő, hogy a gyantulán bennszülötteket megátadják.

Egy darab Európa honosult meg azon a néhány négyzetméter földön, ahol a fáradhatatlan orvos megvetette a lábát.

EGY MUKÉDVELŐ LELKIATYA

Hat munkás nap után, a hetedikén Schweitzer doktor is megpihen. Ilyenkor

SCHERK
NEW YORK

Szeretné, ha szebb volna az arcbőre?

Használdion akkor

Scherk
Face
Lotion

Egy csapásra eltűnik arcbőrének minden tisztátalansága.

Vezérképviselőt „Scherk” București, Strada Lipscani 94 (Lupoiu) Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

rendszerint a feketék lelki szükségleteiről gondoskodik. Kevés templomi hallgatóság néz úgy ki, mint az orvos hívei, akik érdeklődéssel figyelik a beszédét, amit két tolmács fordít le nekik. Sok közülük természetesen még egy szót sem hallott a kereszténységről. A tolmácsok is feketék, egyikük a páhouin, a másik pedig a bendjahi törzshöz tartozik. Istentisztelet közben a tömeg minden tagja foglalkoskodik valamivel. Egyik néger ebédet főz magának, sok anya pedig arra használja fel ezt az időt, hogy kisdedt fűrösse. A sudár fákra ide-oda röpködő madarak szörnyű zajt csapnak rikácsolásaikkal s elnyomják a szónok szavait. Majmok vegyülnek a hallgatóságba, alaposan megbontva az áhitatot. Ugrándozó majmok, rikácsoló madarak, ebédet kotyvasztó feketék és egy mindezeket tulkiabáló fehérbőrű orvos. Így nézi ki egy középafrikai istentisztelet 1951-ben.

Schweitzer doktor, mint az előző években, az idén is átlátogat Európába. Noha most már inkább kitelne idejéből, nem pihenni jön át egykori hazájába. Orgonahangversenyeket rendez a nagyobb városokban, hogy kellő tökéletet szerezzen kórháza fejlesztéséhez. Az elmúlt évek ellenére, még mindig művészi tökélytel játszik... Sokat gyakorol Afrikában is, mert magával vitt egy apró orgonát. Esténként, miután az utolsó beteggel is közölte utasításait, végigfuttatja ujjait a billentyűkön. A hanghullámok továbbáznak a hírül viszik a bokrok tövében remegő feketéknek, hogy a fehér varázsló már megint valami ördögösséget követ el. Odaül egy láda elé, megtapogatja, mire a láda elkezd jaggatni... És Schweitzer doktor tekintélye ismét jelentősen emelkedik a Kongó partján. — (c.)

Keleti levelek

69.

Irja: Baktay Ervin

Káli templomában

Káli csupán egyik megjelenési formája Siva feleségének, aki más formában (pl. mint Párvati vagy Ambá) bájos, szelíd, résztvevő, csupán szimbólum. A hindu istenségek feleségei nem egyebek az illető isten kozmikus sajátságának, titokzatos erejének megismerésénél. — Sakti (kozmosz erő) Siva felesége is. Siva pusztító, megsemmisítő szerepét Káli formája fejezi ki. Ezért ábrázolják a feketé Kálit nyakában levágott emberfejekből fűzött koszorúval: három kezében kardot, vértől csepegő csészét s egy démon fejét tartva, de negyedik keze nyugtatón, védelmezően emelkedik a hívó felé: aki nem bűnös, annak nem kell félnie! Vad táncra emeli lábát az éjszötét istennő: lába nyomán világok pusztulásának tüzlángjai vöröslenek.

Ennek a komor szimbólumnak mi sem lehet illőbb áldozat a vértől. Régen előfordult az emberáldozat is, de ez a szokás, sok mással együtt, immár a múlté. De kecské ezrével ontják véruket Indiászerte Káli templomaiban.

A bejáratnál szemben áll két fatörzs. Felülről a közepén rést vájtak bennük, úgyhogy a cölöpnek két ága van. Ebbe szorítják a halálraitélt állat nyakát. Az egyik szent sinterlegény megfogja a kecske hátulós lábait és kifeszíti a kétségbeesetten mekegő, kimeredt szemű kis állat testét. A másik áhitatos hóhérlégény kétféle rövid pallóval áll a cölöp mellett, felemeli szerszámát és egyetlen csapással leüti a kecske fejét. Ott hever a nyomorúságos kis fej a tőke alá halmozott homokban. Fátyolos szeme vádlón mered ki üregéből s a szederjes nyelv még visszatapszítóbba teszi a legvadabb vadállatnak, az embernek a művét.

Az áldozatot felajánló hazaviszi a kecske törzsét, csak a fejet hagyja ott a bráhmánoknak. A szent cselekmény így válik azután normális valamivé: odahaza megfőzik az érdeműs állatot vacsorára. Végeredményben vallásos színnel ékesített vágóhíd az egész.

S mert az, ne siessünk a lesújtó ítélettel. Ne felejtjük el, hogy a civilizált Nyugat városaiban napról-napra száz- száz ezer boldogtalan állat hull el a vágóhidakon, a legszentebb bálvány: a Has nagyobé dicsőségére! A hindu közt általában csak a Káli-tisztelők élnek a szelíd és végeredményben nem rosszabbak a civilizált nyugatiakkal, amiért áhitattal kötik egybe a vágóhíd förtelmeit.

Két-három kecskehalál után megelégedem a látványosságot. Sőt, már előbb megelégedtem, de mint „civilizált nyugati”, nem akarom elmulasztani az alkalmat, hogy lefényképezzem az áldozatbemutató mozzanatát.

Kifelé menet nem állom meg, hogy oda ne vessem bráhmánomnak:

— Undorító dolog ez! A hinduk felháborodtak, amikor az amerikai Miss Mayo

erős ellenszenv hangján írt szokásaikról. De miért nem háborodnak fel magukon a szokásokon, amelyek, ha tetszik — ha nem, undort keltenek az idegenben?

Kisérőm a homlokára mutat: — Szaháb, én Visnu-hívő vagyok. Mi elítéljük a véres áldozatot. Valljuk, hogy Istennek nem tetszik az ilyesmi... Nekünk minden élet szent — hiszen része a végtelen Élettengernek, amelynek forrása Isten...

Szép szavak, nemes szavak. De furcsa mégis, milyen messze esnek olykor a szokások a gyakorlati valóságtól. Különösen a Keleten. Véraldozatot megvető Vaisnavabráhmánom, szép szavai dacára is, természetesen találja, hogy nap-nap után, egy-egy rupia reményében, az undorító látványosság színhelyére kalauzolja az odavetődő idegent.

A Keleten nem szűrke a teória, mint azt Goethe mondotta... A teória minden... A gyakorlat melléke. Ami elvont értelemben helyes is, hiszen az absztrakt igazság elve az egész emberi világon inkább csak teóriában fedezhető fel, semmint valóra váltott gyakorlatban...

S az vesse az első követ Káli hiveire, a ki közülünk bűn nélkül való!

H. G. WELLS

Nagy Világtörténete

Az élet és az emberiség történetének tükré

Ez a könyv az ember szempontjából a legérdekesebb olvasmány. Nem száraz adatok halmaza, harcok és történelmi cselekmények egyszerű felsorolása, hanem az emberiség története az őskortól a mai napig, a primitív embertől a civilizált emberig. Eguittal azonban a gazdasági élet, a technika, a tudomány, az irodalom és a művészet története is. A könyv terjedelme csaknem 800 oldal. A szöveget értékes illusztrációk és grafikonok teszik szemléletessé.

Ára vászonkötésben 360 Lei
„füzve 260 Lei

Vidéki rendeléseknél 20 lei portó.
Megrendelhető a

Brassói Lapok
Könyvosztályából, Brassó.

A
**REDOUTE
MOZGÓ**

BRASSÓ

hangversenygépével, tökéletes előadásban
holnap este 9 órakor
az ERO-film egy különleges világlágerével

nyílik meg!

Számozott helyek.

Jegyelvétél és előjegyzés d. e.
10 órától. Telefon: 145.

Hírek

Tomcsa Sándor:

Portrék 1931-ből

A „SIRÓ” EMBER

Mindig volt, mióta felfedezték az örömet és bánatot, de ezekben az időkben úgy elszaporodott, mint baktérium a huslemben.

A „síró” ember eleme, élettérje, létezésének egyik főoka, életfeltétele, megnyugvása öröme, szerelme, virágzó ipara és kereskedelme, „husleve”: ez a kéznél levő gazdasági csod. Ezek a mindjobban sulyosodó viszonyok. A meg nem állítható zuhanás, a túltermelés, az infláció, a defláció, az inszolpencia, a run, a természetfeletleg megsemmisítés, a munkanélküliség, a leépítés, a fekete bánat, a remegtető jövő és a gyenge nyomor.

A „síró” ember váratlanul, puhán, csendesen s valami bocsánatkérő mosollyal csap le áldozatára. Odaül az asztalodhoz, melléd fekszik a homokra, beáll az esernyő alá, esti sétához csatlakozik, érdeklődik, informál, irigyl, tanácsokat ad, rémülködik és — persze — sir.

Hosszasan rázza a kezét, végigkémlel a talpától talpig, aztán homlokra elborong, összehorog, legyint és így kezdi: „Hajajaj...” A szeme sarkából loppa rád néz és arcon ha csak egy pirinkó megdöbbenést is lát, valami efféle, hogy „mi az, ha még ő is sőt hajlozik, akkor mit szólnak én?” Akkor elvagy veszte.

„Sírni” kezd.

Ó, sirásában önzetlen: mindenkiért egyformán aggódik. Az ő sirásában benne van minden világrész közös bánata. Mégis legeslegelső sorban önmaga felett kesereg, — azzal a jellegével, hogy mindenki maga tudja a terhét — és azzal a titkolt céllal, hogy: „nézd fiam ha még én is, kinek mint nagyon jól tudod, egy fő- és kilenc — hálistennek elég jól menő — fióküzletem van, adósságom nincs, bankbetétem nincs — nézd fiacskám, ha még én is kétségbe vagyok esve, ha még engem is rettetget a jövő és fojlogat a jelen, akkor mit akarsz te öregem? Még élsz? Még van kedved sétálni? Még ruhát van rajtad? Még van erőd küzdeni a holnapért, amikor már én is sírok? Nesze, nesze fiam, fogd itt van őt lej — ne mondd, hogy rossz ember vagyok, — vegyél itt szemben egyik fióküzletben ötöt cukorspárgát és gyorsan akaszd fel magad. Én, ha parascold, ezt a jó vastag ágat le is húzom addig...”

Ha elszápadsz és csuklani kezdesz, átöleli a válladat és remegő hangon folytatja. Sajnálja szegény, ártatlan, apró, neveletlen gyermekeit, — mert neked is vannak —, sajnálja drága, jó, tehetetlen öreg édesanyját, — mert neked is van — és a jövőről, oh, a jövőről beszél, — mely neked sincs. Közben szinte szegyenkezve megemlíti, hogy az igazán nem jelent semmit, hogy tegnap vett egy zongorát a gyerekeknek, — hadd tanuljanak meg játszani szegénykék, sosem lehet tudni, öreg napjaira zongoralecke-adásból tengődő gyerekeiknél húzza majd meg magát — és csak úgy érinti, hogy a mamája most Karlsbadban van, — hát amíg lehet örüljön szegény az életnek. Mert itt már vége mindennek. A sirás elfog hallatszani a csillagokig s a nyomor köde fogja megülni a világot.

Ha elzöldülsz és a rémület hasogatja beleidet, a gyönyörű kinyíló szájára. Összegegyeztetit kettőtök helyzetét úgy, hogy konkrét, pontos adatok alapján és megdöntetlen bizonyítékokkal alátámasztva kimutatja, hogy ő joggal sirhat, mert ő egy reménytelen tönkrement ember. Fojtott hangon megkérdi, hogy mi máma egy kilecsőfiókás üzlet? Hogy mi — történetesen — ez az aranyóra a zsebben és otthon, még úgy nyolc-tíz? Mi az, hogy tehermentes bérpalota? Mi az a kis pénz Svájcban? Mi az, hogy jó, nyolcvan-nyolcvanötéig elvagyok látna mindennel? Mi az? Semmi! Nulla. Eppen csak tengünk. Töszögatjuk, ahogy lehet...

Ha erre nem ájulsz el, akkor szemrehányóan néz rád, és magában piszkos csirkefogónak nevez, hogy nem vagy tisztában azzal, hogy milyen nyomorban sanylódsz, veszeszében, kinek ragyogó jóléte megingathatatlán.

A „síró” emberrel szemben egy védekezősi mód van: sajnálni. Sajnálni öszintén, szívből, maradtéktalanul, esetleg könnyezni sorra felett, tanácsokat adni, megveregetni a vállát, kitartást emlegetni és kölcsönözni biztatni.

Mire megdühöszik és azt mondja: — Mit sajnál engem maga tömegnyomor, hisz a mellényzebem egyik sarkából kifizektem az egész rongyos pereputtyát!

Erre aztán minden különösebb felindulás nélkül, nem hirtelen, inkább kitartva, nem haraggal, inkább valami józan tárgyilagossággal, de feltétlen lelkingugalommal — képen törülheted.

Persze — igaz — ez már nem segít se rajtad, se rajta, sem az általános helyzeten.

— Őt napra megszökött egy legyenc, mert sürgős ügyei voltak. Berlinből jelentik: Wendt főhadnagy, a lipcsei híres nemzeti-szocialistaper félelvi várószágra ítélt fővádottja, megszökött a golnowi várbörtönből. A B. Z. am Mittag most levelet kapott a megszökött főhadnagytól amelyben közli, hogy csütörtökön este ismét jelentkezik a börtönigazgatóságnál és kitölti hátralevő börtönbüntetését. Nem szökött meg, hanem csak ötnapos szabadságot vett magának, mert halasztathatatlannul sürgős ügyei akadtak és az őt napot természetesen ki fogja pótolni.

— Buskomorság miatt öngyilkos lett két pécsi leány. Pécsről jelentik: Jónás Ilona huszonhároméves és Horváth Éva husz éves leányok, a pécsi társasági élet ismert alakjai, tegnap szülei lakásán öngyilkosságot követtek el és mindkettőjüket sulyos állapotban szállították kórházba. Öngyilkosságuk oka: buskomorság.

— BÉCSBEN VÉGZETT ZONGORAMUVÉSZNŐ zongorárákat ad kezdőknek, haladóknak. Tanít a berlini reneakadémia által elfogadott TONICA-DO módszer szerint, amellyel kisebb gyermekeket is játszva be lehet vezetni a zongorajáték művészetébe. Jelentkezés délelőtt 10—12 és délután 3—5-ig, V.-Weisz Edith, Brassó, Vár-utca 59.

— Ujra kézrekerült a vakmerő módon megszökött csiki betörő. Csikszeredából jelenti tudósítónk: Két hónappal ezelőtt vakmerő módon szökött meg a csikszere-dai ügyészség fogházából a többszörös betörés-lopással vádolt Sofron Ferenc. Mezei munkára kérezkodott s a fogházigazgató el is engedte. Alig értek ki a mezőre, arra kérte az egyik fogházort, hogy kísérje félre. Amikor aztán elég távolra voltak a fogolycsoporttól, ráugrott az örré, agyba-főbe verte és elszaladt. — Most aztán jelentés érkezett a dicsőszentmártoni rendőrségtől, hogy Sofron sikerkült újra elfogni. A vakmerő betörőt erős fedezettel kísérik vissza a csikszere-dai ügyészség fogházába.

— Alfonz király Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Alfonz spanyol exkirály, Strassburgból jövet csehszlovák területre érkezett automobilon. Alfonz Königswardéba igyekszik, ahol a Metternich-család vendége lesz.

— Megölte a férjét, mert verte. Temesvárról jelentik: Az itteni ügyészség fogházába ma bezsállították Poján Józsefné lippai asszonyt, aki tegnap este több késszurállal megölte férjét, Poján József 28 éves lippai lakost. Kihallgatásakor az asszony elmondta, hogy férje állandóan verte. Tegnap este is, miatt ő aludott, férje nekitámadt és szó nélkül ütni kezdte. Elkecserecsében ekkor felkapta az asztalon heverő konyhakést és azt több ízben férje mellébe mártotta. Poján József azonnal meghalt. Az asszony előtt kihirdették a letartóztatási végzést.

Négy potyautast fedeztek fel egy hajón. Bukarestből jelentik: Tegnap reggel a „Srgi” jugoszláv gőzös elhagyta a konstancai kikötőt, hogy Antwerpenbe hajózzon. Röviddel az elindulás után a hajóparancsnok körutja alkalmával a szénraktárba is benyitott, ahol négy meglapuló, kormosképi fiatalemberre bukkant, akik díjmentesen akartak Belgiumba jutni. A hajó visszatért a konstancai kikötőbe s átadta őket a grancsár parancsnokságnak, ahol a vállalkozó szellemű fiatalembereket utlevélkihágás miatt őrizetbe vették.

— Nagyarányu erdőtüz a Resicza erdőuradalmában. Resiczabányai tudósítónk jelenti: Nagyarányu tűz pusztított a Resicza-Művek erdőuradalmának Tirnova és Szekul községek között elterülő szakaszán, ahol az erdő, eddig még fel nem derített körülmények között több helyen kigyulladt és a tűz nagy gyorsasággal kezdett elterjedni. A tűz a nagy szárazságban rövid idő alatt aggasztó arányokat öltött, úgy, hogy a helyszínt kivonuló resiczai gyári tűzoltóságnak a szomszédos községek lakosságával karöltve csak hosszas és nehéz munka után sikerült végre a lángok továbbterjedésének gátat vetni. A tűzben, amelyet a jelek szerint szándékos gyújtogatás okozott, nagy mennyiségű kitermelt fa is áldozatul esett.

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint mérsékelt északi szelekkel változókéony hűvös idő és az eső csökkenése várható.

★ WEISZ ILONA ZONGORAMUVÉSZNŐ berlini tanulmányutjáról visszaérkezve, a TONICA-DO módszert Romániában elsőnek vezeti be. Tanításait szeptember elsején kezdi. Jelentkezések aug. 25-től délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig, Brassó, Cérna-utca 7 sz. I. emelet.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

A MOLY

maga eltűnik, valamint
láthatatlan petéi a

FLY-TOX

egyszerű permetezése által elpusztulnak.

Egyetlen illatosított rovar irtó, mely legbiztosabban elpusztítja az összes rovarokat.

Vetőmagmegtakarítás, termésművelés, üszögmentesség, nagyobb haszon

PORZOL

Által.

Leszállított ár!

Kapható: Jobb szaküzletekben valamint a következő lerakatoknál: Braşov: Krafft & Herberth, Landwirtschaftliche Verkaufshalle. — Aiud: Hanga központ — Cluj: Agrotechnica, Calea Regele Ferdinand 8, Schieb & Co., Pijaja Mihai Viteazu 40. — Ludoş: Gál Zoltán. — Odorheiu: Siklody István — Sf. Gheorghe: Saturnus Kereskedelmi Vállalat — Tg.-Mures: Dávid János gyógyszerár és az összes Hanga Szövetkezeteknél. Főlerakat: Frederic Spodheim & Co., Bukarest, Bulev Elisabeta 55.

BANCA PENTRU COMERTUL INTERN SI EXTERN S. A.

Bucuresti, Calea Victoriei No. 20. Telefon 37/11

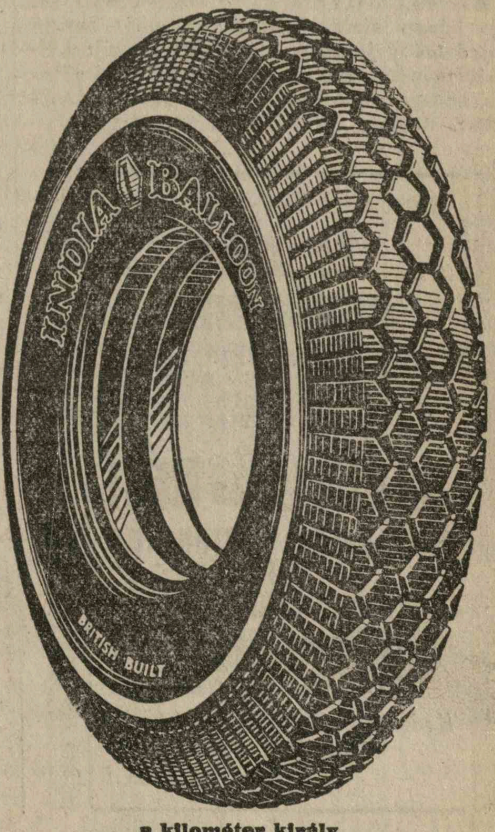
Az érdekeltek nb. tudomására hozzuk, hogy átvettük az

India Tyre & Rubber Company Ltd.

romániai vezérképviseletét és csernovici, valamint bukaresti raktárunkról teher-autó, személy-autó és motorkerékpár pneumatikákat és légtömleket szállítunk minden méretben.

A pneumatikok és légtömlekek, amelyekért a legteljesebb garanciát vállaljuk, a legjobb anyagból készülnek és azokat a szokásos napi áron árúsitjuk. Elsősorban felhívjuk az érdekeltek sz. figyelmét a kék „INDIA” tömlőkre, amelyek a legértékesebb anyagból, speciális szabadalmazott módszer szerint készülnek és mindegyik mint Heat Proof (hőálló) tömlők kitűnően beváltak. Ha szükségletét fedezni akarja, forduljon a Banca pentru Comertul Intern si Extern, Bucuresti, Calea Victoriei 20. Sürgőnycim: „INDIA” Bucuresti.

Minden rendelést legjobban és leggyorsabban intézzük el. Keresünk nagybani elárúsitókat és ügynököket a vidéken.

a kilométer király

— A vér feltrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bél működést erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket, és ezáltal új élet-erőt teremt. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

★ SZOMBATON, aug. 29-én, román egyházi ünnep miatt úgy a közhivatalok, mint a bankok zárva vannak.

— Valószággal felnyársalt a karó egy romani kisfiút. Bukarestből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap a romani katonai kórház udvarán. Grosu őrmester 6 éves fiacskája játékos kedvében, egy tyukketrec tetejére mászott. Úgrálás közben lezuhant s egy karóra esett, amely a szerencsétlen gyermeket felnyársalta. A kétségbeesett szülők lakásukra szállították a gyermeket, ahol minden segítség ellenére, egy óra múlva szörnyű kínok között meghalt.

— LEFOLYTATTÁK MOGA ARADI RENDŐRKVESZTOR ELLEN A VIZSGALATOT. Aradról jelenti tudósítónk: Moga aradi rendőrkvesztor ügyelmi ügyében Bogdan belügyminisztériumi vezérfelügyelő folytatta le a vizsgálatot. Bogdan két napig tartózkodott Aradon. Moga rendőrkvesztor éppen szabadságidejét tölti, amikor azonban értesült, hogy a vezérfelügyelő az ő ügyében Aradon tartózkodik, hirtelen otthon termett. De már elkésett. A vezérfelügyelő visszautazott Bukarestbe anélkül, hogy vizsgálata eredményéről tájékoztató kijelentéseket tett volna.

— Országos sakkverseny Bukarestben. Bukarestből jelentik: A bukaresti Károly-parkban megartandó aero-radio automobil és villamossági kiállítással egyidejűleg országos sakkversenyt is tartanak, amelynek rendezésével Gudju Joan kapitányt bízták meg. A verseny szeptember 6-án este 6 órakor kezdődik a királyi pavillon teraszán, a király jelenlétében. A versenyre a következő játékosokat hívták meg: Bukarestből: Mendelsohn József, Herland Siegmund, Dumitrescu, Gheorghiu, Ungureanu, Wechsler Max, Loewenton Leon és Taubmann Henry mérnökök. Temesvárról: Erdélyi és Tyroler. Nagyszebenből: dr. Zeno Proca. Kolozsvárról: dr. Bródy Miklós és Linfia. Csíkszeredáról: dr. Balogh János. Jasiból: Andrei Winkler. Kisenevből: Jonescu Constantin főhadnagy. A nyerők között pénzt és értéktárgyakat osztanak ki díjak gyanánt. A vidéki játékosok ingyenes szállásáról és étellemezéséről a rendezőbizottság gondoskodik, sőt a CFR vonalain is 50 százalékos kedvezményben részesülnek. Az országos sakkturnát Gudju és Bibescu kapitányok vezetik.

— BRANDSCH RUDOLF SZABADSÁGRA MEGY. Bukarestből jelentik: Hivatalos értesítés szerint Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkár szabadságra utazik. Az államtitkár nem hozta nyilvánosságra, hogy hol tartózkodik szabadsága ideje alatt. Egyesek szerint Brandsch szabadságolásában része van azoknak a támadásoknak is, amiket a román sajtó az utóbbi időben intézett az államtitkár ellen.

— FELEMELO OLVASMANY, értékes dokumentum, s érdekességében betekszik bármilyen érdekesítő regénnyel Mikes Imre: Erdély utja Nagymagyarországtól—Nagyromániáig című kitűnő munkája. A két kötetes műre, rendkívül finom, izléses kiállításban, fülszám 160.—, aranyozott vászonkötésben 200.— lej. — Brassói Lapok Könyvosztálya kiadása.

★ FELNÖTTEK ZONGORA-KURZUSA. Pár hónap alatt bárki megtanulhat zongorán dalokat játszani a kitűnően bevált külföldi módszer szerint. Azonkívül rendszer zenakadémiai oktatás. — Zakariásné Deák Lenke, Brassó, Arvaház-utca 12—18.

— A „REPULJ FECSKEM” NAGY SIKERE BRASSÓBAN. Tegnap este nagy érdeklődés mellett tartotta meg Fekete Rózsi, a brassói műkedvelő társaság rátermett tagjai közreműködésével, ezévi első színelőadását. Farkas Imre „Repülj Fecske” című hangulatos operettjét adta elő. Az ambiciózus előadás főerősségei Nemes-Nagy Elemér, Weinberger Ibolya, Szántó Lajos, dr. Fehér Mánó, Bálint Lilly, Paulusz Ferenc, Kristóf Bözsi voltak, de az est többi résztvevő is tehetségesen és lelkesen szolgálták a sikert.

— EGY KIS INAST MEGÖLT A MAGAS-FESZULTSÉGU ÁRAM. Tegnap este kilencórákor tragikus módon halt meg Krizsbay Vincze, tizenhat éves brassói inas. — A Schuller-féle reszelőgyárban dolgozott a kis inas, ahol, a munka végeztével, egy akkumulátorral foglalkozkodott. Próbakép bekapcsolta az áramot, ami a fiu kezét odapaszttotta a vezetékhez és pár pillanat alatt végzett vele. A vizsgálat megindult.

Mai korkép

Nem a ruha teszi az embert.

★ SÍRKÖLETTEL. Néhai Klein Józsefné, született Goldstein Gizelle sírkövét f. hó 30-án vasárnap délelőtt 10 órakor állítjuk fel a brassói orth. izraelita temetőben. Az ünnepségre ezután hívjuk meg családunk rokonait, barátait és ismerőseit. — Klein József és családja.

— A HADHÁZY-ORMAINÉ-ÜGY FEJLEMLÉNYEL. Nagyváradról jelentik: Széles körben keltett nagy feltűnést dr. Hadházy Kálmán nagyszalontai ügyvéd letartóztatása, amelyről mi is részletesen beszámoltunk. Hadházyt tegnap a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte, az ügyész felelőssége folytán azonban továbbra is fogva tartású és csak szombaton dönt a Tábla másodfokon a szabadonbocsátás kérdésében. Dr. Simonca György, Hadházy védője, betérjesztette Hadházy utlevélét, amellyel bizonyítani akarja, hogy Hadházy az utóbbi időben — már az eljárás folyama alatt — kétszer is volt Magyarországon és mindkét ízben visszatért, szökésétől tehát nem kell tartani. Hadházy-nak feljelentőjéhez, dr. Ormainéhoz fűződő viszonyáról egyébként különböző kombinációk kerültek forgalomba. Egyes verziók szerint Hadházy és Ormainé sokat jártak együtt külföldön, ahol mint férj és feleség szerepeltek, noha az asszonynak van ura, dr. Ormai Lajos, sőt több gyermeke is. Hadházy hangoztatja, hogy kétféle milliót költött el az asszonyra és hogy a kérdéses négy száz-ezer lejre, amelyet a feljelentés szerint Ormainétől sikkasztott, joga volt, miután az asszony tartozott neki ezzel az összeggel. Az ügy fejleményeit általános érdeklődéssel várják.

★ BIKSZAD GYÓGYFÜRDŐ. Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó-kúra, szénasavas fürdők, hidegvíz gyógyintézet, inhalatórium és strandfürdők. Állandó fürdő-orvos, vasút, posta, táviró helyben. — Elsőrendű diétás konyha, napi pensio 160 lejtől. — Orth. izr.-nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a fürdő-igazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Satmar.

— Minden bukaresti villamoson lesz postaszekrény. Bukarestből jelentik: Beszámoltunk már arról, hogy a bukaresti villamos vasutak igazgatósága, a Gara de Nord felé közeledő villamosokra postaszekrényeket szereltetett, amelyek az állomásra érve azonnal kiüritették. A közönség annyira felkarolta a célszerű újítást, hogy a villamosok napi levélforgalma 200-ról 8 ezerre emelkedett. A postaszekrények sikeres működésére való tekintettel az igazgatóság folytatólagosan minden villamoson bevezeti az újítást. Az új rendszerű levélfelhívás brüsszeli mintára történt, ahol a villamoson már régebben van postaláda.

— ORVOSI TANÁCSOK fiatal asszonyoknak. (Tudnivalók a terhesség, gyermekágy, szoptatás, csecsemő-táplálás és gondozás körül.) Irta: dr. Földes Lajos, budapesti kórházi főorvos. Ára 102.— lej. — Brassói Lapok Könyvosztálya.

RENDŐRSÉGEN

— Megtaláltuk a feleségét, akinek az eltűnését bejelentette.
— És mit mondott?
— Nem szögt egy szót sem.
— No, akkor nem is az én feleségem az.
(Frou-Frou.)

★ HEGEDUOKTATÁS. Weinberger Emil hegedűművész és pedagógus stúdiójában, Brassó, Kolostor-utca 7. (Európa-udvar), I. emelet, a beiratkozások már megkezdődtek. Hegedűórák, a kezdő foktól a legtökéletesebb kiképzésig.

— A TÖRVÉNY NEVÉBEN. (Bemutató az Apolló-mozgóban.) Tipikus berlini köztisztviselő-család. Az apa vizsgálóbíró, egy fia van, aki diák és egy leánya, aki menyasszonyjelöltje a fiu egyik barátjának. Ennek a véglegényjelöltnek azonban még előbb likvidálnia kell egy jobbérzésű prostituált-leányhoz fűződő hároméves barátságát. A prostituált nem akar egykönnyen szakítani. Ezért tehát a menyasszony bátyja, a vizsgálóbíró fia, vállalkozik, hogy elintézi vele a dolgot. Mielőtt Walter — így hívják a vizsgálóbíró fiát, — felmenne leendő sógora, Berndt, régi barátjához, néhány pillanatra betér saját szobrához. A néhány pillanathoz több óra lesz és ez az idő az egész drámának a kiinduló pontja. Míg ugyanis Walter a szerelménél tartózkodik, a prostituált leányt, akihez eredetileg indult, holtan találják lakásán. Nyilvánvaló, hogy gyilkosság történt. A házbeliek Berndt ellen tanuskodnak, azzal a gyanúval, hogy elvette láb alól az utjában álló prostituáltat, csak-hogy akadálytalanul hozzájuthasson a vizsgálóbíró leányához. A vizsgálat lefolytatásával történetesen a menyasszonyjelölt apját bízzák meg, akinek sejtése sincs a leánya és a vádlott fiatalember közötti kapcsolatról. De a vizsgálat szálai feltartóztatatlannal tulajdon fia, Walter köré is fonódnak, akit már elő is vezettek és a folyosón várja, hogy a vizsgálóbíró — saját édesapja — elé szöklítsák. A történet itt éri el a legdrámaibb fordulót és ekkor, a végsőig feszült, úgynevezett legrámaibb pillanatban, de még idejekor — előkerül az igazi tettes. Happy end. A szereplők egytől-egyetig elsőrangú művészek, a film technikája Ufa. A sablonos, hétköznapi filmeken messze felülemelkedő, valóban szórakozást és élvezetet nyújtó darab az, amit az Apolló Romániában először mutat be Brassóban.

★ BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Bentia v. közkórházi orvos, gyakorlóorvos és bőrgyógyász (spec. a budapesti, gráci és berlini egyetemeken), Brassó, Mester-utca 11. (Bologna) sz. alatti házában új rendelőt nyitott. Rendelés: belső, sebész, női, bőr és nemi (vér) betegeknek, naponta 11—1 és 3—5-ig.

— ROSSZUL VÉGZŐDŐ MULATSÁG. Bukarestből jelentik: Tegnap hajnalban a Calea Rahovei egyik korcsmájából nagyobb mulatozó társaság fordult ki az utcára, akik hevesen veszekedtek, mert ellentétek mutatkoztak a mulatozás költségeinek felosztásában. A társaság egyik tagja revolvert rántott s egymásután kétszer sütötte el. A golyók Nicu Trivăneat alsótestét, Rădulescut pedig bal vállán sebeztek meg. A rendőrség letartóztatta a veszekedés néhány résztvevőjét, akik azonban azt vallották, hogy az igazi tettes, még a rendőrség megérkezése előtt kerekelt oldott. A nyomozás folyik.

— MEGTAMADTÁK A CSENDŐRÖKET A PLOPUL-FALVI BUCSUN. Bukarestből jelentik. A regáti Plopu-falvi bucsu alkalmából a rend fenntartására kirendelt Hirjóbescu csendőrmester két csendőr kíséretében a falu utcáin cirkált. Utközben egy katonával találkoztak, akiről oppant megijedt a csendőrök láttára. A csendőrök gyanút fogtak és igazolásra szólították fel, majd szabadságos levéllet maguknál tartották. A kiváncsiskodó falusiak ekkor elhatározták, hogy közbelépnek. Egy menyecske Hirjóbescuhoz lépett s kirántotta kezéből a fegyvert, míg ura egy doronggal erős üstét mért a csendőrmester fejére. Néhány perc múlva már mintegy harminc felusi támadt a csendőrökre, akik szorult helyzetükben riasztólóvést adtak le. Egy falusi közbenjárása mentette csak meg a csendőröket, akiket a tulerő sem tudott lefegyverezni. A nyomozás folyik.

— LIENERT TRANTE HANGVERSENYE. A brassói feketetemplom csütörtökön este érdekes hangverseny színhelye volt. Nagy közönség előtt Trante Lienert, a fiatal brassói származású énekes, Gmeiner Lúla nagytehetségű tanítványa mutatkozott be, nagy sikert aratva finom, csengő, meleg szopránjával s méltóan tolmácsolva Bach, Handel, Wolf zeneköltészetét. A hangverseny értékét és hatását méltóan emelte Bickerich Viktor egyházi karnagynak magasstílusú orgonakoncertje. A fiatal énekesnőnek nagy jövőt jósolnak.

— PÁRISI DIVAT az egyetlen magyarul folyóirat, amely felöleli a női divaton kívül a háztartás minden ágát. Gyermekdivat, 12 oldal női kézimunka és irodalmi rész, Ára 40 lej, vidékre, pórtóval 45 lej. (leggyorsabb a pénz postabélyegeken beküldeni). Ugyanilyen áron előadunk előfizetéseket, 3, 6, 12 száma. — A Brassói Lapok Könyvosztálya.

Fényes kereset!

Hetenként k. b. 6000 Leit kereshetnek ügynökök, (kezdők is) magánvevők látogatása által. Ajánlatokat a lap brassói kiadói hivatalába 2167 sz. alatt.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

Rádió műsor

AUGUSZTUS 30. VASÁRNAP.

Bukarest: 11.15 Gyermekelőadás. 11.30 Biblia. 11.45 Egyházi énekar. 12. Rádiózenekar. 13: Gramofon. 18: Román zene. 20: Rádiógyetem. 21: Rádiózene. 22.15: Táncczene. — Budapest: 9: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Evang. istentisztelet. Utána: Hangverseny. 15: Gyermekelőadás. 15.30: Mezögazlaság. 16.15: Szalonzenekar. 17.15: Előadás. 17.45: Cigányzene. 18.50: Előadás. 19.20: Dalok. 20.15: Előadás Grieg Peer Gyintjéből. Utána: Mandits szalonzenekara.

AUGUSZTUS 31. HÉTFŐ.

Bukarest: 15: Gramofon. 15.50: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20: Rádiógyetem. 20.20: Gramofon. 21: Mihailovics: obor és zongoraszónata. 21.50: Előadás. 21.45: Mozart-áriák (ének) 22.15: Kamarazene (gramafonon-Mendelssohn Triso.) — Budapest: 9.19: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Kvartett. 16: Nők órája. 17: Előadás. 19.15: Cigányzenekar. 20.20: A m. kir. opera zenekarának Beethoven-estje. Utána: Cigányzene és jazz.

SEPTEMBER 1. KEDD.

Bukarest: 15: Gramofon. 15.50: Gramofon. 18: Román zene. 19.10: Román zene. 20: Rádiógyetem. 21: Rádiózenekar. 21.30: Előadás. 21.45: Ének. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest: 9.15: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Weidinger szalonzenekara. 16: Gyermekelőadás. 17: Elbeszélés. 17.25: Magyar dalok (Farkas cigányzenekara) 18.30: Előadás. 19: Fejes szalonzenekara. 20: Operast a leadóteremben. 22.30: Bura cigányzenekara.

SEPTEMBER 2. SZERDA

Bukarest: 15: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20: Rádiógyetem. 21: Hegedűszó. 21.45: Zongoraszó. 22.15: Zongora és cselló-előadás. — Budapest: 9.15: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Férfikvartett. XVIII. századbeli magyar dalok. 16: Előadás. 17: Előadás. 17.25: Hangverseny. 21.45: Ária és dalest. 22.30: Zenekari hangverseny (Könynyű zene.)

SEPTEMBER 3. CSÜTÖRTÖK.

Bukarest: 15: Gramofon. 18: Könynyű és román zene. 19.10: Hangverseny. 20: Rádiógyetem. 20.20: Gramofon. 21: Szimfonikus hangverseny (Mozart) 21.30: Előadás. 21.48: Ének. 22.15: Hangverseny folytatása (Beethoven). — Budapest: 9.15: Gyermekelőadás. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny. 16: Hangverseny. 17.20: Előadás. 17.45: Magyar Népdalok (Bura cigányzenekara) 19: Előadás Bulgáriáról. 19.30: Hangverseny. 20.15: Humoros előadás. 20.45: Zongorast. 22: Hangverseny Liszt-Buisson-Dejibes-Domzetti-Schemmel asszony. 23: Magyar I. cigányzenekara.

SEPTEMBER 4. PÉNTEK.

Bukarest: 15: Gramofon. 15.50: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Rádiógyetem. 20.20: Gramofon. 21: Opera gramofonon. — Budapest: 9.15: Berend szalonzenekara. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramafon hangverseny. 16: Előadás. 17: Előadás. 17.30: Hangverseny. 18.15: Előadás. 18.45: Sáray E. cigányzenekara.

SEPTEMBER 5. SZOMBAT.

Bukarest: 13: Gramofon. 18: Könynyű zene. 9.10: Román zene. 20: Rádiógyetem. 21: Bécsi zene. 21.30: Előadás. 21.45: Bécsi zene. — Budapest: 9.15: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Mandits szalonzenekara. 16: Gyermekelőadás. 17: Előadás. 17.30: A Városi Színház Zenekara. 19: Dalest operettek-ből. 20: Vigjáték-előadás a leadóteremben. Utána: cigányzenekar (Radics).

CEGÜNK FENNALLASÁNAK

25 éves jubileuma

ALKALMAVAL VEVOINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN AZ EDDIGINÉL IS NAGYOBB KEDVEZ-MÉNYEKET NYUJTJUK

SZÉKELY és RÉTI
ERDELYRÉSZI BUTORGYAR RT.
MAROSVASARHELY

Fiókok: **BUKAREST**
BRASSO
NAGYSZEEN

Kedvező fizetési feltételek!
Garantált minőség!
Szenzációs árak!

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN

Mi történt Angliában?

Tulajdonképpen mi történt Angliában? Az ézei költségvetés 120 millió fontos hiányt mutat, akkora összeget, amekkora Románia költségvetése három és fél esztendőn át. A világtörténelemben soha nem látott nagyságú deficit oka kettős, de egymással összefüggő. Anglia elvesztette piacait, ipara nem dolgozik nyereséggel, ami az adójövedelmek telemes csökkentését vonja maga után. A másik ok a szociális terhek óriási módon való megnövekedése. A szocialista kormány nem takarékoskodott a szociális kiadások terén: s a hárommillió munkanélküli (Baldwin idejében egymillió volt) nagyszerű segélyeket kapott. 60 millió font elmaradt adó, 60 millió font megnőtt szociális terhek — ez a megpróbáltatást a legendás hírű Angol Bank sem viselhette el. A Labour Party kormánya sikeres külpolitikát végzett, ámbar folytonos engedékenysége a dominiumok és a gyarmatok fokozott önállósodásához vezetett, aminek főleg gazdasági téren átkos következménye támadt. Kanada, Délafrika, Ausztrália már a világháborúban elveszték, mint piacok, a Labour Party politikája Indiát, Kínát és Egyiptomot is függetlenítette az angol köztársaságtól. Az óriási szociális terhek következtében az angol ipar drágán termelt, drágábban, mint Európa vagy Amerika. Ki vett angol árut? Senki és hiába volt jobb a Rolls-Royce a Fordnál, a tömeg Fordot vásárolt. A pangás következtében az adók el-elmaradoztak. A helyzetet a vagyondézma vagy az iparok szocializálása sem segíthette, mert a nagyiparosok leszerényedtek, illetve hiányzott a készpénzük. Előre gyárkérményeket nem küldhettek be adónak a kincstárba, de még eladhatatlan versenylopaikat, golfpályákat sem. Sok kiadás, kevés jövedelem, — a szükség máról holnapra hirtelen bekopogtatott az ajtón.

Ebben a helyzetben ült össze a Labour Party kormánya, hogy megtalálja a bajból kivezető utat. Sok terv merült föl. A Labour Party a vámszabályozást, a hadi költségvetés leszállítását és az ipar részleges szocializálását javasolta. Csakhamar kiviláglott, hogy ezek a rendszabályok elégtelenek. A szocializáláshoz nincs pénz, a hadügyi költségvetés más államokhoz aránytalanul elég kicsiny. Elsősorban külföldi kölcsönt kellett szerezni, hogy a megzavart államgépezet újból mozgásba jöjjön és a valutát alátámasztani lehessen a külföldön. Amerika hallani sem akart a kölcsön folyósításáról, amíg vámszabályozás tervek kísértettek Angliában, s különben is kijelentette, hogy csak praktikus célokra ad pénzt, de nem fegyverkezésre (ami ellenkezik az amerikai princípiumokkal). A peszedelem egyre fenyegetőbbé vált és bármennyire szocialistának érzi magát MacDonald, kénytelen volt a szociális terhek csökkentését elhatározni, mert csak így kapott kölcsönt Amerikából, s tényleg ez mutatkozott az egyetlen módszernek a kiadások redukálására. A munkanélküliek segélyének megkurtításával megnövekedett a dominiumokban való kivándorlást, tehermentesítési a szociális terhekben osztozó nagyiparosokat, akik a felszabadult pénzt vagy az adók befizetésére vagy üzemeik racionalizálására fordíthatják. Ez volt az elképzelés.

Legalább 10.000 asszony

használja és dicséri naponta a Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján mindenki könnyen és egyszerűen a legigényesebb háztartást is: levesek, sültékek, előételek és tészták, befőttek és sóságyaságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltak sem, amint egy megvalósuljon benne az is, mik a teendő a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenyert sütni, kávét főzni, vetelemeket, káposztát tölteni, eltenni, zsírt olvasztani és — puliszkát főzni. Egy szöveg: felöleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A paskos kötet ára tartós, kemény kötésben 150 lej.

A szeszmonopólium törvénytervezete

III.

IV. fejezet.

A MEZŐGAZDASÁGI, BORSZESZGYÁRAK ÉS PÁLINKAFŐZŐ ÜSTÖK VISZÁVÁSÁRLÁSA

42. paragrafus. Azon ipari szeszgyárakat, amelyeknek működési engedélyt fognak adni, a monopólium fogja kiválasztani az illető szeszgyárak szövetségével egyetemben azon gyárak közül, amelyek a monopólium életbeléptetésekor működésben vannak. Nézeteltérések esetén a legfelsőbb szeszbizottság dönt. Ezen gyárak száma korlátozott lesz. A gyárak kiválogatásánál a következő főbb szempontok fognak érvényesülni:

a) Burgonyatermő vidéken elfekvő olyan szeszgyárak, amelyeknek saját tulajdonban használják ki, amelyeket az utolsó öt évben nem adtak bérbe, amelyeknek, legkevesebb 100 hektár megművelhető területük van és, amelyeknek állathizlálásra berendezett géprendszerük van.

b) A vasuti pálya mellett fekvő olyan gyárak, amelyeknek napi termelése legkevesebb 10.000 hl. fok.

Ezzel szemben nem kapnak működési concessziót:

a) Visszaélésekkel leplezett gyárak.
b) Amelyek alblerhetek vannak adva és azok, amelyeknek tulajdonosai életben vannak, úgy, hogy maguk is vezethetnék a gyárat. Nem tartoznak ebbe a kategóriába azok a gyárak, amelyeknek tulajdonosai kiskorúak, özvegyek, férjes aszsonyok vagy közistviselők.

45. paragrafus. Azon gyárakat, amelyek a fentebbi okokból nem kapnak működési concessziót, a monopólium meg fogja vásárolni. Az ár megállapításánál figyelembe fogják venni az alábbiakat:

a) A termelési kontingens által megállapított termelési kvóta, amellyel a gyár legutóbb dolgozott.

b) Az utolsó öt évben az adóhivatalnak bejelentett rentabilitás alapján.

c) A gyár legutolsó adásvételi szerződése alapján.

46. paragrafus. A működési engedélytől megfosztott gyárak értékét a monopólium évi részletekben öt év alatt fogja kifizetni. A teljes összeg kifizetéséig, a hátralévő összeg után a monopólium megfelelő kamatot fog fizetni.

47. paragrafus. A borszeszgyáraknak ugyanolyan kritériumok szerint fogják megadni a működési concessziót, mint az ipari szeszgyáraknak. Ezeknek a megválogatásánál nem lesznek tekintettel a termelési kapacitásukra, hanem azt fogják elsősorban is szemelött tartani, hogy a gyár bortertermelő vidéken fekszen.

A 48. és 49. paragrafus a borszeszgyárak visszavásárlásáról intézkedik. Ez a kisajátítási törvény értelmében fog történni és a gyárat, a finomított, a szeszlerakatot, valamint a gyárterületet fogják felértékelni.

50. paragrafus. A pálinka és cukorfőző üstök visszavásárlásánál szemelött fogják tartani azok bebizonyítható bevásárlási értékét, valamint az üstbe feldolgozott rézmennyiség értékét.

V. fejezet

AZ IPARI ÉS BORSZESZ FINOMÍTÁSA. A GYÜMÖLCSPÁRLATBÓL KÉSZÜLT CUKKA ÉS PÁLINKANEMÜEK FELJÁVITÁSA

51. paragrafus. Az ipari szesz nem hozható forgalomba, csak mint ital, finomított állapotban.

52. paragrafus. A finomítást csak finomító berendezéssel rendelkező gyárak eszközölhetik, az így nyert szeszt pedig mérőórákkal ellenőrzik le.

Az 53. és 54. paragrafusok szerint, a konyak és más speciális gyártmányoknak szánt borszeszen kívül, az ipari szeszhez hasonlóan csak finomított állapotban lehet italként forgalomba hozni, sőt a monopólium kötelezheti a gyümölcsöt feldolgozó pálinkafőzőket, hogy a közegészségügy érdekében termelvényeiket felvitsák, amelyért jogukban áll egy árdifferenciát felszámítani.

Az 54. paragrafus a gyártmányoknak a

monopol könyveiben való nyilvántartásáról, valamint arról intézkedik, hogy a szállítás közben történt áruvesztéseket miképpen fogják megállapítani és a veszteség alól tehermentesíteni a termelőt.

VI. fejezet.

A MONOPÓLIUM ELLÁTÁSA IPARI, BORSZESZTEL ÉS MONOPOLIZÁLT ALKOHOLNEMÜEKEL

Az 55. paragrafus szerint a gyárakban termelt szeszt, a denaturáltat kivéve, a megyei raktárak továbbítják a monopóliumnak. A gyümölcspárlatokat a monopólium közvetlen úton is vásárolhatja a termelőktől.

56. paragrafus. A monopólium adminisztrációja megváltoztathatja a megyei átvételi központokat. Ebben az esetben a szállítási differenciát a monopólium köteles viselni.

57. paragrafus. Az ipari szesz árát, a mit a monopólium fizet a termelőnek, a gyártáshoz felhasznált nyersanyag értékének arányában állapítja meg. Az árat a gyárak reprezentánsaival egyöntetűen állapítja meg a monopólium, tekintetbe véve a nyersanyag értékét, a fűtőanyagot és az általános adminisztratív kiadásokat, amelyekhez még hozzájárul a gyárnak megállapított haszon is. Az ár megállapításánál a monopólium szükség esetén külön-külön is megállapodhat a gyárakkal. Meg nem egyezéskor a legfelsőbb szeszbizottság hivatott dönteni a kérdés fölött. A gyáraktól vásárlandó mennyiségeket a kontingensük arányában állapítja meg a monopólium. — Azon magángyárakat, amelyeknek concessziójuk van, de amelyektől a monopólium különböző okokból nem fog vásárolni, az utolsó öt év termelési rentabilitásának középátláva alapján kiszámított összeg erejéig kártalanítani fogják őket, vagy pedig a IV. fejezetben feltüntetett módokat szerint meg fogják őket vásárolni.

58. paragrafus. Amennyiben valamely gyárban olyan nagymennyiségű szesz van felhalmozva, hogy azt nem lehet teljes egészében szeszszitalok gyártására fordítani, úgy a gyáraknak jogukban áll ezt a fölösleget denaturálni. Ez a művelet azonban semmit sem változtat a monopólium által megállapított alapvételén.

59. paragrafus. A borszesz vételárát az ipari szeszhez hasonlóan állapítja meg a monopólium.

A 60. paragrafus szerint gyümölcspárlatok vételárát direkt e célra kijelölt bizottságok fogják megállapítani, nézeteltérések esetén pedig szintén a legfelsőbb szeszügyi bizottság hivatott dönteni. Az ár megállapításánál figyelembe fogják venni az illető vidék termés-hozadékát, valamint az összes illetékek leszállításával az előző évben fizetett vételárát.

VII. fejezet.

A MONOPOLIZÁLT PÁLINKA KÉSZÍTÉSE. A MEGYEI RAKTÁRAK.

61. paragrafus. A monopolizált pálinka minden más anyagtól mentes, csak tiszta vízzel hígított finomított szeszből készül. Erőssége nem lehet 40 százaléknál nagyobb alkoholtartalma, annak preparálását pedig csak a monopólium igazgatósága eszközölheti. A pálinkát csak vignetázott palackokban, az alkohol-fok és az eladási ár megjelölésével lehet forgalomba hozni.

A 62. 63 és 64-ik paragrafusok a megyei szeszraktárak karbantartásáról in-

tézkedik. Ezeket a szeszraktárakat a monopólium biztosítani köteles.

VIII. fejezet.

A KONYAK, RUM, LIKÖR ÉS SPECIÁLIS PÁLINKANEMÜEK GYÁRTÁSA.

A 65. 66 és 67 paragrafusok főbb intézkedései: A konyak, rum és likörök előállításához az érvényben levő egészségügyi törvények szigorú betartása mellett fog történni és annak előállítása csak a természetes bor lepárolásából nyert finomított szeszszőlő történhetik. Csak kizárólag ilyen termeléssel foglalkozó gyárak állíthatják elő ezeket a szeszszeműeket.

68. paragrafus. A speciális rum és likör gyárak számát korlátozni fogják és azoknak termelése szükség esetén kontingenztáható. A gyárak kötelesek gondoskodni a legmodernebb felszerelésről, és kötelesek a könyvvezetésnél a törvény 113. szakaszában előírt feltételeknek eleget tenni.

A 69. paragrafus szerint a gyárak ellenőrzése egy speciális szabályzat szerint fog történni. Ezeket a termelvényeket ugyancsak zárt palackokban lehet csak forgalomba hozni.

(Folytatjuk.)

Létrejött a világ legnagyobb vállalata

Newyork, augusztus 28.

A „Standard Oil Company of Newjersey” és a „Standard Oil Company of California” között folytatott tárgyalások fuzióra vezettek. A részletekről még nem tájékoztatták a nyilvánosságot. A fuzió által a világ legnagyobb vállalata jött létre, amelynek egyesített aktívái két és fél milliárd dollárt tesznek ki.

Franciaország előnyös elbánást biztosít a magyar búzáknak

Budapest, augusztus 28.

Lillafüreden, a magyar-francia kereskedelmi pötegyezményre vonatkozó tárgyalást csütörtökön befejezték és paragrafusokba foglalták. Eszerint Franciaország a magyar búzáknak előnyös elbánást biztosít, viszont Magyarország a speciális francia iparcikkeket a legtöbb kedvezmény biztosításával engedi be.

Közgazdasági Hírek

Elektro- és kémiai kiállítás Londonban. A kolozsvári angol konzulátus közli, hogy szeptember 23-ától október 3-ig a londoni Royal Albert Hallban elektro és kémiai kiállítást rendeznek. A kiállításon a világ összes nagyipari cégei résztvesznek.

— Brassói piaci árak. Marhahus levesnek kg. 26—28, marhahus pecsenye 42—46 sertéshus combja 34—36, karaj 46—48, zsirszalonna 30—34, zsir 42—44, tojás drb. 1.60—2, csirke párja 40—150, lej — Élő állatok kilóra: Exportörök élőszul kg. 18—20, sertés 19—21, igás ökör drb. 7000—9000, 16 drb. 5000—15000, 16 luxus, drb. 18 ezer-161 24000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 280—310, rozs 220—240, árpa, sör 350—400, árpa, takarmány 250—280, zab 280—320, tengeri, szemes 250—270, lenese, nagyszemű 600—700, bab, fehér 400—450, burgonya 100—130. — Takarmányárak nagyban per 100 kg.: Széna, préselt 160—180, laza 120—140, szalma, laza 50—60, korpá 220—240 lej.

Szörénymegyében újból maximálták a liszt, hus és kenyér árát. Lugosi tudósítónk jelenti: A szörénymegyei ármegállapító hatóságok elelmiszerek árával való visszaélések megakadályozása céljából a liszt, hus és kenyér árát hatóságilag maximálták. Az új maximális árak a következők: nullás fehér liszt legfinomabb minőség 6.50, rozsliszt 5.50 lej kilogrammonként kicsinybeni fogalomban. Kenyér-árak: fehér kenyér 7, félbarna 6, rozsenyér 4 lej kilogrammonként. Péksüttemény darabonként 1—1 lej. Husárak: borjúhús 36, marhahús 30, disznóhús 32 lej.

NE
FELEDJE
EL,
HOGY

SZEPTEMBER 6.-án

van a Kolozsvári Mentő Sorsiegy IV-ik húzása. Minden sorsiegy résztvevő az összes húzásokon. Sorsiegyek mindenütt kaphatók. Postán is megrendelhetők 19 Lei portóköltéssel. Főbizománys: Derzy Géza Str. de Mijloc 163 Brassóban. — B. Saharovici Str. Slt. Apostoli 28. Bucurestiben. — Központi Sorsiegy Iroda Cluj, Strada Memorandului 16.

Iskolák Egyesületek

A kolozsvári román. kath. főgimnáziumban a beiratások aug. 31-ig tartanak. A javító, pótló és I. osztályú felvételi vizsgák irásbelije szept. 1-én d. u. 3 órakor lesz, szóbelije pedig szept. 2-án reggel 8 órakor. A III. osztályt végzett növendékek felvételi vizsga nélkül beiratkozhatnak a IV. osztályba. Veni Sancte és a tanév megnyitása szept. 1-én 9 órakor. Az előadások szept. 3-án reggel 7 órakor kezdődnek.

Gazda-dalárdák hangversenye Marosvásárhelyen. Az Erdélyi Gazdasági Egylet és Marosmegyei Földmívelő Szövetség által Marosvásárhelyen szeptember 3-6 napjain rendezendő mezőgazdasági, ipari és kisállatkiállítás alkalmából a marosmegyei gazdaköri dalárdák szeptember hó 5-én d. u. a kiállítás területén hangversenyt rendeznek. A hangversenyen részt vesznek a szentgericei, backamadarasi, ákosfalvi, cserefalvi, mezőpaniti, mezőmadarasi, szászrégeni, marosvásárhelyi, marossárpataki, kibédi, székesi, gernyeszegi dalárdák, ezenkívül Marosvásárhelyről a román. kath. és ref. dalárdák, az ákosfalvi gyermekkar stb. A kiállítás kapcsán a gazdakörökbe tömörült magyar gazdaifjúság bemutatja a dalkultúra terén elért gyönyörű eredményeket. A kiállítás és a dalosverseny iránt egyaránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

ELŐFIZETŐINK, ha akármilyen uton fizetést teljesítettek, kisérik figyelemmel, hogy a címük feltüntetett lejárt legkésőbb 8 napon belül megváltozzék. Ezzel jelzi kiadóhivatalunk azt, hogy a pénz rendben befolyt és helyesen lett felhasználva.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és elosztása nyolcúta, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dév: Str. S. Barnuțiu 10. (Osztián Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubălarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád, Str. Bererie 1. (Sórház-u.) — Marostordalmegye: Szabó Jenő Címe: Marosvásárhely. Strada Reghiului 10. — Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczy-ut. 37. (Kertész László) Szatmár- és Máramarosmegyék részére. — Szilágysomlyó: (Helyperin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Igris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Denes József)

Központi szervezők. pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk.

EXPOZITION COLONIALE INTERNATIONALE PARIS-1931 MAI-NOVEMBRE

Tündéri ünnepek. Minden zene, minden tánc. A világ legpazarabb és legritkább szórakozásai.

Különböző előnyök és kedvezmények.

Felvilágosítást ad minden utazási iroda.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjta az árjegyzékeinket

Ujítsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Hullámos papagályok kaphatók minden színben, tenyésztőpárként. Flórkészés garantálva. Piszika fajpapagálytenyésztőtelep Temesvár 14724

Tusnad-Sat-on tűzlehelységgel berendezéssel, 3 szoba, mellékhelyiségekkel hasznos bérbe vagy örökön eladó. Gyarmathy Károly. 14465

MAROSVÁSÁRHELYEN, 15-ter legforgalmasabb helyen egy kétemeletes palota üzleti helyiségekkel, lakásokkal, eladó. Érkezni „A MA” kiadóhivatalában, Tg.-Mures. 14515

BÉRBEADÓ Marosvásárhelyen, október elsejére a Jőhírnévű Domokos-szálloda, étterem és beszálló udvar. Erkezni a tulajdonosnál, Tg.-Mures. 14514

HAJSZALAKAT hölgyek arcáról, karjáról végleg kiirtja a „Radio”. Artalmatlan, rögtöni hatás. A szert diszkréten küldöm. Ára 300 lej. — Hirsch A.-né kozmetikus Iurda, Str. Câmpului 7. 14416

Deutz Diesel-motor 30 HP kitűnő üzemképes, eladó. Pünkösdi malom, Derestye. 14538

Lakás

Keresek egy 1 szobás konynas, esetleg 2 szoba konvhas lakást. Cimeket 14511 sz. alatt a brassói kiadóba kérem leadni.

Modern 3 szobás lakás minden mellékhelyiséggel október 1-től kiadó. Érdeklődni Lino-leum Sieckl A. cégnél, Brassó, Strada Regele Carol (Kapu-u.) 34. 14470

Urileányok és asszonyok

Női ruha varrást, szabást és iparművészetet tökéletesen megtanulhatnak, úgy magánhasználatra, mint ipartűzés céljára a varrőiskolában. Külön szabásati tanfolyamok — Kezdődik szept. 1-én. BRASSÓ. SZENT JANOS UTCA 5

Állást keres

Uriasszony, kitűnően főz, varr, gazdálkodáshoz ért, elvállal házvezetőnői (nem mindegyes) anyahelyettesi állást, vagy idős hölgy gondozását. Megkereséseket a brassói kiadóba „Szorgalmas” jellegűen 1446

Intelligens fiatal magyar leány román tudással keres elhelyezkedést egy-két kis gyermek mellett. Szíves megkereséseket „Otthont kereső” jellegűen a brassói kiadó továbbítja 14536

Állást nyer

Keresünk VARROLEANYOKAT, KAT, fehérművarráshoz „ARDELEANA” Brassó, Vasut ucca 67. 14540

Egy tanuló fizetéssel felvételt Schütz V. fia dívatár-üzletében, Brassó. 14535

Vegyes

Erdélyi uricsalád Budapesten d'ákokat teljes ellátásra elfogad. Rácz Ferenc, Budapest VIII. ker. Déry-ucca 5. III. em. 14450

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtéssel. Többszörösen kitértve.

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít

„MODERNA” építőipari gépek és rádiátor részvényszerűség

Brassó, Sirada Infundatá (Kis-utca) 12.

Ajánlat és prospektus díjmentesen.

2 henger-sűrítőt,

előnyben motorhajtással, kb. 12 tonna súlyban, 2-3 hónapra bérbe venne azonnal, Soc. Svenska Vågaktiebolaget, București, Calea Victoriei 86.

A berlini VICTORIA

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T.

ALAPITTATOTT 1853-ban.

Bejegyezve az Illovi Törvényszéknél 22/31. Monitor Oficial 32/31. szám alatt.

Biztosított tőke 1930-ban több mint 49.800.000.000 Lei

Tartalékok 16.400.000.000

Beizetett részv.-tőke 1930-ban több mint 120.000.000

vállal mindenfajta életbiztosítást.

Romániai igazgatóság BUKAREST, Bd. ACADEMIEI 4. Telefon 348/79.

Fiókigazgatóság: Brassó, Fogaras, Háromszék, Udvarhely és Csikmegye részére: HERZOG & ADLER, Brassó, Ferdinand király körút 6. Telefon 469

A nemzeti vagyon tetemes vesztesége!

Évente mintegy 1½-2 milliárd Lei a termés csökkenés

búza köleszög miatt!

Minden gazda vetőmagját

CERETAN

szárazpáccal kell hogy kezelje.

Exáttal biztosan kikerülhetők az ilyenmő veszteségek.

Ceretan eddig CERESAN név alatt lett árusítva.

Kapható:

Burzenländer Landwirtschaftliche Verkaufshalle BRASSOV, Michael Weissgasse Nr. 17

és az összes szakmabeli üzletekben.

Árjegyzéket és ismertetést ad:

„PHARMA” STUDERUS & Co. București 2. — Str. Spiru Haret 5.

Bayer-Meister-Lucius készítmény

Aki többet tud, az többet keres és könnyebben kap munkát!

Olvassatok jó szakkönyveket!

Építőipari könyvek

Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek 170
A jelenkor építésszámolóssága (2 füzet) 2520
Kiszelyi A.: Faipari technológia 109
Littván: Ipari számtan és árkalkuláció 109
Németh: Az ács 115
Némethy: Kőművesmesterség 408
Palotai: A vízvezeték-szerelő 68
Raffay: Faipari szerkezetek 170
Raffay: Faipari kézikönyv 170
Róth J.: Iparosok könyvvezetése 47
Scheumann: A szobafestés technikája 163
Schodits: Építőipari mintalapok 306
Schodits: Épületbefejező munkák 170
Schodits: Lépcsőszerkezetek 646
Sztipán: Tetőfedő és épületbádogos 81
Szuppán: Bádogosok kézikönyve 149
Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve 136

Autó, aviatika, gépészet

Ford: Életem és működésem 340
Habán-Delmár: Modern motorkerékpár 152
Jelencovszky: Járműmotorok 306
Jelencovszky: Tűzgépek (két kötet) 340
Mihály Dénes: Az automobil 258
Mihály Dénes: Motorkerékpárok szerkeze 156

Mihályi Ernő: Autóvezetők, szerelők kézikönyve 204
Mihályi Ernő: Könnyű motorkerékpár 95
Mihályi Ernő: Nehéz motorkerékpár 109
Mihályi Ernő: Autójavítás és javító-műhelyek berendezése 170
Mihályi Ernő: Az autó elektromos berendezése 170
Schähter: A motorkerék szerkezete és kezelése, (két kötet) 170
Weiner Emil: Autókézikönyv 310
Horváth E.: A repülőmotor szerkezete, működése és üzemzavarai 272
Painlevé: Aviatika 300
Balassa: A cséplőgépek szerkezete és kezelése 306
Balog: A gázgépek 102
Balogh-Sygal: Dieselgépek szerkezete és karbantartása 78
Barna: Csavarmenetvágás 119
Beretvás: Szívógázmotorok 136
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése 102
Naszályi: Stabil gőzkazánok és gőzgépek 291
Óri: Központi fűtés, szellőztetés és melegvízellátás 680
Sávoly: A gőzmozdony 272
Sümege: A tüzelőanyagok okszerűbb kihasználása 109
Weller: A fűtészerekők kézikönyve 136

Postán megrendelhetők a

Brassói Lapok Könyvosztálya

ján. Kérje díjta anul 44 oldalas szakkönyvjegyzékünket.